

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบการเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต ตลอดจนศึกษาการดำเนินงานเผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ในการเผยแพร่สารสนเทศในอีกรูปแบบหนึ่ง ปัจจุบันหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยแต่ละรายชื่อล้วนแต่นำอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้ในการเผยแพร่สารสนเทศควบคู่กับรูปแบบสิ่งพิมพ์ทั้งสิ้น โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์
2. สังเกตความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต
3. บริการต่าง ๆ ที่มีบนอินเทอร์เน็ต
4. หนังสือพิมพ์บนอินเทอร์เน็ต
5. การดำเนินงานเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต
6. แนวคิดการวิเคราะห์ประเภทเนื้อหาและรูปแบบการเผยแพร่สารสนเทศ
 - 6.1 การวิเคราะห์ประเภทเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวัน
 - 6.2 การวิเคราะห์รูปแบบการเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวัน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ไทยในยุคแรก เริ่มจากการพวมิชชันนารีอเมริกันที่เข้ามาสอนศาสนา โดยหมอแดน บีช บรัดเลย์ (Dan Beach Bradley) ได้เข้ามาประจำในประเทศไทย และนำเครื่องพิมพ์จากโรงพิมพ์ซึ่งพิมพ์ภาษาไทยเข้ามาในประเทศไทยด้วย และก่อตั้งเป็นโรงพิมพ์ในเมืองไทย โดยในวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2387 หมอบรัดเลย์ได้ออกหนังสือพิมพ์เล่มแรกขึ้นในประเทศไทย ชื่อหนังสือพิมพ์บางกอกเรคคอร์ด (Bangkok Recorder) โดยพิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ แต่ก็ดำเนินการได้ไม่ถึง 2 ปีก็ปิดกิจการไป หลังจากนั้นจึงเกิดการพิมพ์หนังสือประเภทอื่น เช่น หนังสือราชกิจจานุเบกษา ต่อมาจึงจัดพิมพ์หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยฉบับแรกขึ้นในปี พ.ศ. 2417 คือหนังสือพิมพ์ครุโณวาท ซึ่งมีเนื้อหาเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ใน

สมัยต่อมา โดยเสนอข่าวและเรื่องราวเกี่ยวกับราชการ ข่าวต่างประเทศ สุภาษิตสอนใจ บทกวี โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน บทละคร นิทาน นิยาย จดหมายเหตุ และการแจ้งโฆษณาสินค้า แต่ก็ดำเนินการได้เพียง 1 ปี เท่านั้นก็เลิกกิจการ (ดร.ณิ หิรัญรักษ์, 2529, หน้า 23) นับได้ว่าหนังสือพิมพ์ดุริยวาท เป็นจุดกำเนิดของหนังสือพิมพ์ในยุคต่อมาจวบจนถึงปัจจุบัน และเป็นต้นแบบของหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันก็ว่าได้ จึงทำให้เกิดเป็นหนังสือพิมพ์หลากหลายประเภทก่อตัวขึ้นเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ชนิดหนึ่งที่มีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของคนในปัจจุบันเป็นอย่างมาก เนื่องจากหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เป็นสื่อในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ และเป็นแหล่งความรู้ทั่วไป อีกทั้งหนังสือพิมพ์ยังมีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการของสังคมอย่างใกล้ชิดทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ด้วยการรายงานเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวในสังคม

หน้าที่หลักของหนังสือพิมพ์ แบ่งออกเป็น 4 ประการ ดังนี้ (มาลี บุญศิริพันธ์, 2537, หน้า 5)

1. ให้ข่าวสาร (To Inform) ถือเป็นหน้าที่หลักที่จะต้องแสวงหาข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงมารายงานให้ประชาชนได้ทราบ การเสนอข่าวสารนี้จะรายงานออกมาในลักษณะของข่าวบทความ สารคดีและคอลัมน์ต่าง ๆ สิ่งสำคัญคือข่าวสารที่นำเสนอทางหนังสือพิมพ์นั้นจะต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน ตรงไปตรงมา และเป็นธรรม การรายงานข่าวจำเป็นต้องให้ข้อเท็จจริงแก่ผู้อ่านอย่างสมบูรณ์ครบถ้วนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อผู้อ่านจะได้รับทราบเหตุการณ์ทั้งหมดอย่างถูกต้อง สามารถวินิจฉัยเหตุการณ์ได้ด้วยตนเองต่อไป

2. ให้ข้อเสนอแนะ (To Give Opinion) หน้าที่ในการให้ข้อเสนอแนะหรือการชี้แนะแนวทางนั้น ต้องไม่ใช่การเสนอแนะในรายงานข่าว เพราะข่าวนั้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงล้วน ๆ ส่วนการเสนอแนะ การแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อข่าวที่ได้รับการรายงานไปแล้ว สามารถทำได้โดยผ่านคอลัมน์อื่น ๆ เช่น บทบรรณาธิการ บทวิจารณ์ บทความ เป็นต้น เนื่องจากหนังสือพิมพ์เป็นแหล่งรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ดังนั้นในการแสดงความคิดเห็นจึงต้องกระทำอย่างเป็นกลางและยุติธรรม เพราะผู้เขียนเป็นบุคคลที่มีข้อมูลครบถ้วน สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ลึกซึ้งกว่าผู้อ่านทั่ว ๆ ไป

3. ให้ความบันเทิง (To Entertain) หมายถึงความบันเทิงที่ผู้อ่านจะได้จากการอ่านเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด และพักผ่อนสมองไปในเวลาเดียวกัน ถึงแม้ว่าจะมีงานวิจัยบางเรื่องชี้แจงว่า ข่าวสารเกี่ยวกับความบันเทิงในหน้าหนังสือพิมพ์ มักจะ

ได้รับความสนใจอ่านมากกว่าข่าวสารประเภทอื่น ๆ ก็ตาม แต่ความบันเทิงที่แฝงอยู่จากการอ่าน การ์ตูน บทความ สารคดี บทวิจารณ์ต่าง ๆ ก็มีส่วนทำให้หนังสือพิมพ์ได้สนองตอบหน้าที่ให้ความบันเทิง มิใช่เพียงเนื้อหาในคอลัมน์บันเทิงเท่านั้น

4. เป็นสื่อในการโฆษณา (To Advertise) หน้าที่การโฆษณานี้ดูเหมือนจะหลีกเลี่ยงไม่ได้สำหรับสื่อมวลชน เพราะสภาพการแข่งขันทางธุรกิจการค้า หนังสือพิมพ์จึงเป็นสื่อที่สามารถให้ข่าวสารเป็นสื่อกลางนำเสนอสินค้าและธุรกิจให้ผู้อ่านได้มีโอกาสเลือกซื้อหรือตัดสินใจซื้อได้อีกทางหนึ่ง เชื่อกันว่าโฆษณาในหนังสือพิมพ์มีบทบาทกระตุ้นให้เกิดอำนาจการซื้อ ทำให้เกิดการพัฒนารธุรกิจให้ก้าวหน้า ข้อสำคัญที่สุดคือ การขายเนื้อที่โฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์ก็ว่าได้ ถ้าไม่มีโฆษณาหนังสือพิมพ์ก็อยู่ไม่ได้ เพราะอาศัยราคาจำหน่ายเพียงอย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอต่อค่าลงทุนในการผลิต และถ้าไม่มีโฆษณาผู้บริโภคอาจต้องซื้อหนังสือพิมพ์ในราคาที่แพงขึ้นมาก ซึ่งอาจส่งผลให้ระดับความนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ลดลงไปด้วย อย่างไรก็ตามการโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์ยังถือเป็นหน้าที่ให้บริการชุมชนอย่างหนึ่งของสื่อมวลชนอีกด้วย

นอกจากหน้าที่หลักของหนังสือพิมพ์ข้างต้นแล้ว หนังสือพิมพ์ยังทำหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต และยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วย การนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์นั้นมีความหลากหลาย แต่โดยทั่วไปแล้วหนังสือพิมพ์มักเน้นหนักไปทางด้านการเสนอข่าวมากกว่าบทความ สารคดี หรือบันเทิงคดี แต่ไม่ได้หมายความว่าหนังสือพิมพ์ไม่ให้ความสำคัญในด้านบทความ แต่จะคำนึงถึงลำดับรองลงมา และเมื่อกิจการหนังสือพิมพ์ได้ขยายตัวกว้างขวางขึ้นไปตามสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม หนังสือพิมพ์จึงปรับปรุงวิธีการทำงานให้ดีขึ้น มีการลงทุนสูงขึ้น มีการแข่งขันการเสนอข่าวให้ทันต่อเหตุการณ์ยิ่งขึ้น เนื้อหาสาระของหนังสือพิมพ์ที่ปรากฏต่อสายตาผู้อ่านจะมีลักษณะเร้าอารมณ์ชวนให้อยากจะซื้อหามาอ่านสนองความใคร่รู้ แสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์พยายามแข่งขันกันทำงานในลักษณะที่เป็นธุรกิจเอกชนมากขึ้น อีกทั้งในการนำเสนอข่าวสารหนังสือพิมพ์บางรายชื่อให้ความสำคัญกับข่าวอาชญากรรม ข่าวสังคม ในขณะที่หนังสือพิมพ์บางรายชื่อกลับให้ความสำคัญกับข่าวในประเภทอื่นที่แตกต่างออกไป

ประเภทของหนังสือพิมพ์ โดยทั่วไปสามารถแบ่งประเภทของหนังสือพิมพ์ออกเป็น 2 ประเภทหลัก ๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ประชานิยม และหนังสือพิมพ์คุณภาพ (ดรุณี หิรัญรักษ์, 2529, หน้า 4) แต่ในปัจจุบันได้มีการนำเสนอหนังสือพิมพ์ที่หลากหลายมากขึ้น รวมทั้งมีแนวทางการนำเสนอชัดเจนมากขึ้น ดังงานวิจัยของ อังคณา วิเชียรรัตน์ เรื่องการศึกษบทบาทการให้

ความรู้ทางเศรษฐกิจของหนังสือพิมพ์ สามารถหนังสือพิมพ์ออกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะของข่าวที่นำเสนอ ดังนี้

1. **หนังสือพิมพ์ประชานิยมหรือเน้นปริมาณ** หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่มุ่งเสนอเนื้อหาที่คนทั่วไปสนใจ เนื้อหาข่าวมักให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านนอกเหนือจากการเสนอสิ่งที่ผู้อ่านอยากรู้ มักเป็นข่าวประเภทเร้าอารมณ์ เช่น ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา และการพักผ่อนหย่อนใจ ข่าวความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในวงสังคม ในด้านการนำเสนอข่าวนั้น หนังสือพิมพ์ประเภทนี้มักจะนำเสนอข่าวทุกชนิดตามข้อเท็จจริงมากกว่าที่จะพยายามนำเสนอความคิดเห็นเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์คุณภาพ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญต่อการรายงานข่าวที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ เนื้อหาของข่าวเมื่ออ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ทันที มักเป็นที่นิยมสำหรับผู้อ่านระดับกลางลงไป ลักษณะการจัดหน้าหนังสือพิมพ์จึงค่อนข้างฉูดฉาด พาดหัวข่าวตัวโต ๆ เน้นภาพประกอบเป็นส่วนสำคัญของข่าว เพื่อจูงใจผู้อ่าน ดังนั้นยอดจำหน่ายของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้จึงค่อนข้างสูง

2. **หนังสือพิมพ์คุณภาพ** หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่มุ่งเสนอเนื้อหาที่ประชาชนจำเป็นต้องรู้ เพื่อจะได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ ขณะเดียวกันเนื้อหาเหล่านี้ยังช่วยกระตุ้นและสร้างเสริมให้ผู้อ่านเกิดความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะเน้นการปฏิบัติภาระหน้าที่หลักในการเสนอความคิดเห็นและอธิบายความหมายของข่าว เนื้อหาส่วนใหญ่จึงมักเป็นบทความและข้อเขียนเชิงตีความ ซึ่งเป็นข้อเขียนที่นำเอาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นข่าวและภูมิหลังของข่าวมาแสดงพร้อมทั้งอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความเป็นมาของเหตุการณ์ที่เป็นข่าวและตระหนักถึงความสำคัญของข่าว รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากข่าวให้ประชาชนได้ทราบ กล่าวได้ว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพนี้ให้ความสำคัญต่อข่าวสารที่เน้นหนักด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาในหลาย ๆ ด้าน ลักษณะเนื้อหาของข่าวค่อนข้างหนักเหมาะสำหรับผู้อ่านที่สนใจ ซึ่งมักอยู่ในวงจำกัด ฉะนั้นยอดจำหน่ายจึงต่ำกว่าหนังสือพิมพ์ปริมาณ ลักษณะการจัดหน้ามักเรียบง่ายเป็นระเบียบกว่า และใช้สีสันไม่ฉูดฉาดนัก

3. **หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ** หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่เน้นการเสนอข่าวด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก ซึ่งอาจรวมอยู่ในประเภทเดียวกับหนังสือพิมพ์คุณภาพก็ได้ แต่ปัจจุบันหนังสือพิมพ์ที่เน้นการนำเสนอข่าวเศรษฐกิจเป็นหลัก จะนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในแวดวงธุรกิจ เศรษฐกิจ การเงิน การตลาด การลงทุน หุ้น แพบทังสิ้น อีกทั้งยังเน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และนำเสนอความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจอย่างทันเหตุการณ์ เพื่อเป็นแนวทางและ

เป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่นักธุรกิจและผู้ที่อยู่ในแวดวงธุรกิจ ดังนั้นผู้อ่านหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจจึงมักจำกัดอยู่เพียงในกลุ่มนักธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ ส่วนรูปแบบการนำเสนออีกเรียบง่าย เน้นเนื้อหา ด้านเศรษฐกิจอย่างเจาะลึก

สังเขปความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต

ปี พ.ศ. 2546 ถือเป็นปีที่ 12 ของการดำเนินการให้บริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย จากอดีตจนถึงปัจจุบันจะเห็นการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นมากมาย จากบริการที่ไม่ค่อยมีใครรู้จัก และไม่ค่อยมีความเข้าใจ จนกลายมาเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันของคนไทยส่วนหนึ่งไปแล้ว การเติบโตของจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเริ่มจากคนกลุ่มเล็ก ๆ ในมหาวิทยาลัย ก่อนที่จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจนแทบจะครอบคลุมทุกระดับ อินเทอร์เน็ตในทุกวันนี้จึงกลายเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การทำงาน การสื่อสาร และการพักผ่อนหย่อนใจของคนไทยอย่างสมบูรณ์

อินเทอร์เน็ต มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Internet ย่อมาจาก Inter Connection Network เป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์หลาย ๆ เครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน โดยที่คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องจะสามารถเชื่อมต่อถึงกันได้ทั่วโลก โดยจุดกำเนิดของอินเทอร์เน็ตนั้น เกิดจากประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งได้จัดตั้งโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เรียกว่าเครือข่ายอาร์พาเน็ต (ARPAnet) สังกัดกระทรวงกลาโหม เพื่อให้การ สนับสนุนงานวิจัยด้านการทหาร หลังจากนั้นจึงเกิดการพัฒนา ทีซีพี/ไอพี (TCP/IP) สำหรับยูนิกซ์ (UNIX) ในมหาวิทยาลัย (บุญเลิศ อรุณพิบูลย์, 2534) ส่งผลให้คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยสามารถเชื่อมต่อกับอาร์พาเน็ตได้ และแพร่กระจายเข้าไปสู่หน่วยงานต่าง ๆ จนเป็นที่แพร่หลายและได้รับความนิยมเป็นอย่างมากสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ส่วนในประเทศไทยนั้น ในปี พ.ศ. 2529 วิศวกรรมชาวไทยได้สร้างเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สำหรับงานวิชาการขึ้นโดยใช้ซอฟต์แวร์ UUCP ผ่าน Protocol X.25 เพื่อทดลองรับ-ส่งอีเมลได้สำเร็จ ต่อมาต้นปี พ.ศ. 2531 ประเทศออสเตรเลียได้ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไทยขึ้นเป็นแห่งแรกที่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มอ.) และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ผ่านโครงการ The International Development Plan (IDP) ต่อมาในปี พ.ศ. 2534 ได้จัดตั้งศูนย์อีเมลเพิ่มขึ้น และเริ่มเปลี่ยนมาใช้โปรแกรม MHSNet แทน UUCP เนื่องจากมีคุณสมบัติดีกว่า ปลายปี พ.ศ. 2534 ได้มีการพัฒนาเครือข่ายขึ้นใหม่โดยรวม MHSNet และ UUCP เข้าด้วยกัน โดยใช้ทีซีพี/ไอพี (TCP/IP) เป็นโปรโตคอล (Protocol) หลัก

ของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งการรวมตัวกันของเครือข่ายทั้งสองนี้ก่อให้เกิดเป็นเครือข่าย “ไทยสาร” (Thai Social/Scientific Academic and Research Network: Thaisarn) ขึ้น โดยได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล ในปี พ.ศ. 2527 บริษัทต่าง ๆ เริ่มให้บริการอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์ขึ้น โดยตั้งเป็นบริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่เรียกว่า ISP: Internet Service Provider จนกระทั่งเป็นที่แพร่หลายและได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน

บริการต่างๆ ที่มีบนอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดกว้างใหญ่และครอบคลุมทั่วโลก ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตสามารถใช้บริการต่าง ๆ ที่มีอยู่บนอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวกสบาย บริการเหล่านี้มีอยู่มากมาย แต่ที่รู้จักใช้กันเป็นอย่างดีแพร่หลายทั้งยังเป็นพื้นฐานสำหรับบริการอื่นที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตได้แก่ (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2545)

1. **ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ Electronic Mail** เป็นวิธีการติดต่อสื่อสารกันบนอินเทอร์เน็ตที่เป็นมาตรฐานและเก่าแก่ที่สุด โดยสามารถส่งเอกสารที่เป็นข้อความธรรมดาจนถึงเอกสารแบบมัลติมีเดีย มีทั้งภาพและเสียงไปได้ทั่วโลก ในการให้บริการแบบนี้ผู้ที่ต้องการส่งและรับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จะต้องมีบัญชีการให้บริการที่แน่นอน เรียกว่า อีเมลแอดเดรส (E-Mail Address) คล้ายกับชื่อนามสกุลและที่อยู่นั่นเอง ช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ด้วยการแนบไฟล์ทั้งในรูปแบบเอกสาร ข้อความ เสียง และภาพ การสื่อสารทางเอกสารที่ใช้กันอยู่เป็นประจำคือ โทรสาร ซึ่งช่วยให้เราสามารถส่งเอกสารพร้อมลายเซ็นได้จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งได้อย่างรวดเร็ว แต่อินเทอร์เน็ตนั้นมีความสามารถเหนือกว่าเพราะสามารถส่งเอกสารพร้อมลายเซ็นในรูปแบบเดียวกันกับต้นฉบับได้ หรือจะส่งในรูปแบบที่เป็นข้อความที่ผู้รับสามารถนำไปแก้ไขเองได้ นับได้ว่าเป็นการช่วยอำนวยความสะดวกได้เป็นอย่างมาก เพราะสามารถส่งข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย

2. **เวิลด์ ไวด์ เว็บ (World Wide Web)** การนำเสนอข้อมูลในระบบเวิลด์ ไวด์ เว็บพัฒนาขึ้นมาในช่วงปลายปี พ.ศ. 2532 (ค.ศ.1989) โดยทีมงานจากห้องปฏิบัติการทางจุลภาคฟิสิกส์แห่งยุโรป (European Particle Physics) หรือที่รู้จักกันในนาม CERN (Conseil European Pour La Recherche Nucleaire) ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และได้มีการพัฒนาภาษาที่ใช้สนับสนุนการเผยแพร่เอกสารของนักวิจัย หรือเอกสารเว็บ (Web Document) จากเครื่องแม่

ข่าย (Server) ไปยังสถานที่ต่าง ๆ ในระบบเวิลด์ ไรด์ เว็บ เรียกว่า ภาษา HTML (HyperText Makiup Language)

การเผยแพร่ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตผ่านสื่อประเภทเว็บเพจ (Web Page) เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ไม่เฉพาะข้อมูลโฆษณาสินค้า แต่ยังรวมไปถึงข้อมูลทางการแพทย์ การเรียน การวิจัยต่าง ๆ เพราะเข้าถึงกลุ่มผู้สนใจได้ทั่วโลก ตลอดจนข้อมูลที่น่าสนใจออกไปสามารถเผยแพร่ได้ทั้งข้อมูลตัวอักษร ข้อมูลภาพ ข้อมูลเสียง และภาพเคลื่อนไหว มีเทคนิคการนำเสนอที่หลากหลายส่งผลให้เวิลด์ ไรด์ เว็บ ได้รับความนิยมอย่างสูงในรูปแบบอินเทอร์เน็ต ด้วยความสามารถอันหลากหลายของเวิลด์ ไรด์ เว็บ จึงทำให้เวิลด์ ไรด์ เว็บ กลายเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นทั้งภาครัฐและเอกชน อีกทั้งประเภทของข่าวสารที่เผยแพร่ก็มีความหลากหลายมากขึ้น อาทิ หน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดทำเว็บไซต์เป็นของตนเอง และเผยแพร่สารสนเทศของตนทางเวิลด์ ไรด์ เว็บอย่างแพร่หลาย สารสนเทศเหล่านี้อยู่ในรูปแบบเว็บเพจ ไม่เพียงแต่หน่วยงานต่าง ๆ เท่านั้น บุคคลทั่วไปก็ยังจัดทำเว็บเพจของตนขึ้น ที่สำคัญเวิลด์ ไรด์ เว็บ ได้กลายเป็นเครื่องมือสำหรับการประยุกต์ใช้กับกิจกรรมอย่างอื่นด้วย เช่น การประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการ โดยมีแบบฟอร์มสำหรับให้ผู้อ่านกรอกเพื่อสั่งซื้อสินค้า ซึ่งเป็นจุดกำเนิดของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แบบใหม่ที่กำลังแพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน

3. บริการค้นข้อมูลข้ามเครือข่าย เกิดจากความพยายามที่จะจัดตั้งระบบ Electronic Library หรือห้องสมุดเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จึงมีการพัฒนาระบบดังกล่าวขึ้นเพื่อทำเมนูในการค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการ ได้แก่

3.1 Telnet เป็นบริการใช้เครื่องข้ามเครือข่าย บริการนี้เป็นประโยชน์และช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย เนื่องจากระบบคอมพิวเตอร์ โปรแกรม และข้อมูลบางอย่างต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีขีดความสามารถสูงมาก ทั้งยังต้องการใช้ข้อมูลจำนวนมาก ดังนั้นหากต้องซื้อระบบดังกล่าวมาใช้งานที่ไม่บ่อยนัก อาจไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนและเสียเวลา ฉะนั้นการใช้โปรแกรม Telnet ที่ทำให้สามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ระยะไกลได้เสมือนอยู่บนหน้าจอเครื่องนั้น ๆ โดยตรง จึงเป็นโปรแกรมที่จำเป็นอีกโปรแกรมหนึ่งของอินเทอร์เน็ต ความสามารถของโปรแกรมนี้อ่อนุญาตให้ผู้ใช้งานบนเครื่องคอมพิวเตอร์อื่นที่อยู่บนอินเทอร์เน็ต เช่น การรวบรวมโปรแกรมหรือการสั่งให้โปรแกรมทำงานใด ๆ ที่ไม่สามารถทำได้บนเครื่องที่ใช้งานอยู่ได้ ตัวอย่างเช่น โปรแกรมที่มีความซับซ้อนมาก ๆ ในการคำนวณไม่สามารถที่จะใช้เครื่องที่อยู่ได้ ต้องส่งโปรแกรมไปทำงานบน Super Computer โดยใช้โปรแกรม Telnet เพื่อเชื่อมโยง Super

Computer กับเครื่องที่ใช้อยู่ เพียงเท่านี้ก็ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานอยู่มีความสามารถเท่ากับ Super Computer ได้

3.2 FTP หรือ File Transfer Protocol เป็นบริการคัดลอกข้อมูลข้ามเครือข่าย โดยใช้ในการส่งข้อมูลจากเครื่องลูกข่าย (Client) ไปยังเครื่องแม่ข่าย (Server) โปรแกรม FTP นี้ ปัจจุบันได้รับความนิยมมากและยังใช้งานอยู่อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในการให้บริการอินเทอร์เน็ต โปรแกรม เช่น เกมหรือโปรแกรมใช้งานล่าสุด โดยผู้ผลิตซอฟต์แวร์ที่ต้องการเผยแพร่ซอฟต์แวร์ของตนได้หันมาใช้วิธีนี้ เพราะสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและเสียค่าใช้จ่ายน้อย รูปแบบการใช้งาน FTP แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ดาวน์โหลด (Download) เป็นการโอนย้ายข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์อื่นมายังเครื่องที่เราใช้งานอยู่ ส่วน อัปโหลด (Upload) เป็นการโอนย้ายข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานอยู่ไปยังเครื่องอื่น เช่น การสร้างเว็บไซต์ส่วนตัวซึ่งจะต้องอัปโหลดข้อมูลขึ้นไปไว้ยังเครื่องแม่ข่ายบนอินเทอร์เน็ตที่ทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูล

3.3 Archie เป็นวิธีการแบบง่ายในการค้นหาสารสนเทศในลักษณะของ Anonymous FTP พัฒนาขึ้นโดยมหาวิทยาลัย Mc Gill ในประเทศแคนาดา โปรแกรมนี้เป็นความพยายามแรกที่จะใช้ระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศบนเครือข่าย โดยการส่งคำถามไปยังเครื่องที่บริการด้วยอีเมล (E-Mail) แล้วเครื่องที่บริการจะตอบคำถามกลับมา แต่มีข้อเสียตรงทำอย่างล่าช้า จึงไม่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน ดังนั้นผู้คนส่วนใหญ่จึงมักใช้เครื่องมือในการเข้าถึงเว็บที่เรียกว่า Virtual Software Library (VSL) แทน

3.4 Gopher พัฒนาขึ้นโดยมหาวิทยาลัย Minnesota เป็นวิธีการค้นหาและรับข้อมูลแบบง่ายบนอินเทอร์เน็ต สามารถรับข้อมูลได้หลายประเภท เช่น ข้อความ เสียง หรือภาพ การทำงานของโปรแกรมนี้นี้จะทำงานผ่านเครือข่ายอัตโนมัติ โดยมีตัวให้บริการอยู่ทั่วไปบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะเก็บข้อมูลของตัวเองไว้ในลักษณะเมนู รวมถึงการเชื่อมโยงไปยังแหล่งบริการอื่น ๆ ด้วย

3.5 Veronica มาจากคำว่า Very Easy Rodent-Oriented Index to Computerized พัฒนาขึ้นโดยมหาวิทยาลัย Nevada เป็นวิธีการค้นหาข้อมูลโดยใช้ Key Word ในทุก ๆ การค้นหา หรือเรียกได้ว่าการเก็บดัชนีของทุก ๆ ตัวที่ให้บริการไว้ใน Veronica นั้นเอง

3.6 WAIS มาจากคำว่า Wide Area Information Server สามารถใช้โปรแกรมนี้ในการค้นหาแหล่งข้อมูล โดยการพิมพ์คำที่ต้องการลงไป หรือคำของฐานข้อมูลในการค้น WAIS ทำงานโดยการรับคำร้องในการค้นและเปรียบเทียบในเอกสารต้นฉบับว่าเอกสารใดตรงกับความต้องการและส่งรายการทั้งหมดมายังผู้ที่ต้องการ

การใช้บริการค้นข้อมูลข้ามเครือข่าย โดยใช้โปรแกรม Telnet, Archie, Gopher, Veronica และ WAIS นั้น ปัจจุบันยังมีการใช้งานอยู่ แต่มักจะใช้ในเฉพาะผู้ดูแลระบบหรือเครือข่าย สำหรับผู้ใช้ทั่วไปไม่พบว่ามีการใช้โปรแกรมเหล่านี้แล้ว แต่ในต่างประเทศยังใช้งานกันอยู่ทุกระดับ ส่วนโปรแกรม FTP นั้นยังนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นโปรแกรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการโอนย้ายข้อมูลจากเครื่องแม่ข่ายไปยังเครื่องลูกข่าย ซึ่งช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายและสะดวกรวดเร็ว

4. บริการสนทนาออนไลน์ เป็นบริการที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน โดยผู้ใช้บริการสามารถสนทนาโต้ตอบกันด้วยการพิมพ์ข้อความถึงกันผ่านระบบเครือข่ายได้ในเวลาเดียวกัน ปัจจุบันได้นำบริการนี้มาประยุกต์ใช้กับการประชุมทางไกล (VDO Conference) โดยอาศัยอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ เช่น กระดานสนทนา ไมโครโฟน กล้องสองภาพขนาดเล็ก เป็นต้น โปรแกรมที่ใช้ในการสนทนาออนไลน์ได้แก่ Pirch, ICQ, Microsoft Netmeeting, InternetPhone.

5. กลุ่มข่าว หรือ Newsgroup เป็นบริการที่มีผู้จัดทำขึ้นเพื่อเสนอข่าวหรือประเด็นต่าง ๆ ซึ่งให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเข้ามาแสดงความคิดเห็นต่อข่าวหรือประเด็นสนทนาต่าง ๆ ได้ โดยอาศัยการเผยแพร่ข้อมูลผ่านกระดานอิเล็กทรอนิกส์ หรือ Web Board ปัจจุบันกระดานข่าวได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก และมีการปรับปรุงรูปแบบให้อยู่ลักษณะของเอกสาร HTML ทำให้สามารถเรียกชม และใช้งานได้อย่างรวดเร็ว

กล่าวได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายที่สำคัญ และเข้ามามีส่วนสำคัญในชีวิตประจำวันอย่างมาก โดยช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้อินเทอร์เน็ตแพร่หลายอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน อีกทั้งในอนาคตมีแนวโน้มที่จะอินเทอร์เน็ตมาใช้และพัฒนาขึ้นไปอีกมาก เช่น การคุยโทรศัพท์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Voice Over IP) ซึ่งปัจจุบันองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยได้นำมาใช้ผ่านหมายเลข 1234 ทั่วประเทศตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา อีกทั้งยังมีการประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตกับเครื่องใช้ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันอีกด้วย

หนังสือพิมพ์บนอินเทอร์เน็ต

เทคโนโลยีมีความสำคัญต่องานหนังสือพิมพ์ตั้งแต่เริ่มมีการพิมพ์ครั้งแรกจนถึงปัจจุบัน พัฒนาการทางการพิมพ์ทุกยุคสมัยได้สร้างความเปลี่ยนแปลงให้แก่รูปแบบใหม่ของหนังสือพิมพ์ และสื่อสิ่งพิมพ์ ความเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้งได้สร้างความตื่นตัวในการแข่งขันทางด้านคุณภาพ การผลิตหนังสือพิมพ์ทุกสมัย เพื่อให้ได้มาซึ่งผลทางด้านการตลาด คือการขายจำนวนการผลิต การเพิ่มยอดจำหน่าย ตลอดจนถึงการเพิ่มรายได้จากการขายเนื้อที่โฆษณาด้วย

การเริ่มนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์ เริ่มจากการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารผ่านจากสื่อต่างประเทศ แล้วนำมาใช้ในองค์กรของตน ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดการยอมรับอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการเผยแพร่สารสนเทศนั้น คือลักษณะของอินเทอร์เน็ตนั้นมีความ ได้เปรียบเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่ใช้อยู่ ทั้งยังมีความสอดคล้องกับลักษณะการทำงานของหนังสือพิมพ์ ได้อย่างลงตัว ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของสื่อมวลชนเปลี่ยนไปโดยการหันมาใช้อินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งในการค้นหาข่าว โดยเฉพาะข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา และข่าวบันเทิงต่างประเทศ เป็นต้น (ประวุฒิ เพิ่มทรัพย์, 2540, หน้า 4) หลังจากนั้นจึงนำอินเทอร์เน็ตมาใช้เป็นสื่อในการ เผยแพร่ข่าวสารของตนเพิ่มอีกช่องทางหนึ่งจนเป็นที่แพร่หลายในปัจจุบัน หนังสือพิมพ์แทบ ทุกรายชื่อล้วนแต่มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของตนผ่านทางอินเทอร์เน็ตทั้งสิ้น

เมื่อผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ได้เล็งเห็นความสำคัญของอินเทอร์เน็ตแล้ว จึงเกิดการใช้ ประโยชน์ทางด้านต่าง ๆ จากอินเทอร์เน็ต ซึ่งสิ่งที่โดดเด่นของอินเทอร์เน็ตนั้นก็ถือเป็นสื่อที่ สามารถเผยแพร่ข้อมูลได้ด้วยวิธีที่แปลกออกไปจากเดิม และสื่ออินเทอร์เน็ตยังมีลักษณะพิเศษ ตรงที่เป็นสื่อที่เจาะกลุ่มผู้ใช้อีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างมีการศึกษาในระดับหนึ่ง อีกทั้ง การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ตยังมีความสามารถที่นอกเหนือจากสื่ออื่น ๆ อีกด้วย คือ สามารถเข้าถึงได้ตลอด 24 ชั่วโมง รวดเร็ว ด้วยเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ หันมาให้ความสนใจกับสื่ออินเทอร์เน็ต โดยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของตนเผยแพร่ผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ตอีกทางหนึ่ง โดยจัดทำเป็นเว็บเพจของหนังสือพิมพ์เผยแพร่ข่าวสารดังเช่น หนังสือพิมพ์ที่อยู่ในรูปแบบสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นการเผยแพร่หนังสือพิมพ์ของตนให้กว้างขวางออกไป อีกทั้งยังเป็นการยกระดับให้ดูทันสมัยเท่าทันกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ อีกด้วย นอกจากนี้ผู้ผลิต หนังสือพิมพ์เองจะได้รับประโยชน์จากการเผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ทางด้านผู้อ่านเองก็ ยังได้รับประโยชน์เช่นกัน โดยผู้อ่านจะสามารถอ่านหนังสือพิมพ์ได้ทางอินเทอร์เน็ตโดยสะดวก ง่ายดาย เพียงแค่มีคอมพิวเตอร์ที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ อีกทั้งยังสามารถอ่านได้ตลอด 24 ชั่วโมง สามารถติดต่อกับบรรณาธิการหรือส่งข้อคิดเห็นติชมได้ทันที

การดำเนินงานเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยบนอินเทอร์เน็ต

การดำเนินงานเผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย หมายถึง วิธีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในหนังสือพิมพ์รายวันด้วยการนำเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต มาใช้เป็นตัวในการสื่อสารข้อมูล โดยการใช้เทคนิคและโปรแกรมต่าง ๆ มาช่วยในการนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอในลักษณะข้อความ ภาพประกอบ ข้อความและภาพประกอบ ภาพเคลื่อนไหว และการเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลอื่น จากกลุ่มตัวอย่างของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตทั้ง 9 รายชื่อ สามารถจำแนกลักษณะการนำเสนอได้ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (www.thairath.co.th) เป็นหนังสือพิมพ์รายวัน รายงานข่าว เหตุการณ์บ้านเมืองของไทยทุกแง่มุมอย่างรวดเร็ว สามารถอ่านข่าวย้อนหลังได้ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐผลิตและจัดจำหน่ายโดยบริษัทวัชรพล จำกัด ก่อตั้งโดย นายกำพล วัชรพล ตีพิมพ์และออกจำหน่ายครั้งแรกเมื่อวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2493 ต่อมาเมื่ออินเทอร์เน็ตเข้ามาเผยแพร่และได้รับความนิยมอย่างสูง ผู้จัดทำจึงเล็งเห็นความสำคัญของการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต จึงได้จัดทำเว็บไซต์ขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเช่นเดียวกับรูปแบบสิ่งพิมพ์อีกทางหนึ่ง โดยแบ่งเป็นคอลัมน์ต่าง ๆ ดังนี้ (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, 2545)

- รายงานข่าวด่วน (Breaking News) เป็นรายงานข่าว สถานการณ์ปัจจุบันต่าง ๆ อย่างทันเหตุการณ์ตลอดทั้งวัน
- ข่าวหน้าหนึ่ง เป็นการนำเสนอข่าวที่น่าสนใจ ด้วยการเสนอพาดหัวข่าวให้น่าสนใจยิ่งขึ้น
- ข่าวภาคเช้า ข่าวเด่นที่น่าสนใจในช่วงเช้า นำเสนอประมาณวันละ 7-10 ข่าว
- ข่าวภาคบ่าย ข่าวเด่นที่น่าสนใจในช่วงบ่าย นำเสนอประมาณวันละ 7-10 ข่าว
- ข่าวหน้าใน ข่าวต่าง ๆ ที่จัดแบ่งอย่างเป็นประเภทและหมวดหมู่
- ข่าวการเมือง เป็นการรายงานสถานการณ์ทางการเมือง รวมทั้งมีการวิเคราะห์ข่าวการเมืองด้วย
- ข่าวเศรษฐกิจ เป็นการรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจในประเทศ รวมถึงความเคลื่อนไหวของตลาดหุ้นด้วย
- ข่าวการศึกษา เสนอข่าวในแวดวงการศึกษา
- ข่าว กทม. รายงานข่าวสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพฯ
- ข่าวต่างประเทศ รายงานข่าวต่างประเทศในทุก ๆ ด้าน

- ข่าวสังคม-สตรี เสนอข่าวสาร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแวดวงสังคม
- วิทยาการ เสนอข่าวสารและวิทยาการใหม่ ๆ
- ข่าวเกษตร รายงานสถานการณ์ต่าง ๆ ในแวดวงเกษตรกรรม
- นิยาย-บันเทิง เสนอข่าวต่าง ๆ ที่เกิดในแวดวงบันเทิง รวมทั้งเรื่องสั้นละครที่

กำลังออกอากาศทางโทรทัศน์ด้วย

- ข่าวกีฬา รายงานข่าวสารสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแวดวงกีฬา
- คอลัมน์ประจำวัน เสนอเรื่องราวที่น่าสนใจเป็นประจำวัน ผ่านคอลัมน์ต่าง ๆ

เช่น สก๊อปหน้าหนึ่ง ล่านักข่าวหัวเขียว เปิดฟ้าส่องไทย บทบรรณาธิการ ชักธงรบ บุคคลในข่าว เหวะพาที หมายเหตุประเทศไทย กล้าได้กล้าเสีย มุมข่าวราชการ คัทลียาจะจำ งานคือเงิน เป็นต้น

- IT Digest On-Line เสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทุกวัน รวมทั้งมี

ข่าวไอทีย้อนหลังด้วย

- เดลิ@เว็บ เป็นการนำเสนอและแนะนำเว็บไซต์ที่น่าสนใจทุกวัน รวมทั้งสามารถค้นหาเว็บไซต์ที่น่าสนใจไปแล้วย้อนหลังได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายอีกด้วย

- ข่าวย้อนหลัง สามารถค้นหาข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐย้อนหลังได้ภายใน 1 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

- พยากรณ์อากาศ เสนอสภาพอากาศครอบคลุมทั่วประเทศ
- การ์ตูน เสนอการ์ตูนล้อเลียนการเมืองเรื่องผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมิน

นอกจากเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ แล้ว ยังมีการนำเสนอประวัติความเป็นมา ตลอดจนโฆษณาประชาสัมพันธ์ การสำรวจจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ และการติดต่อเว็บมาสเตอร์ อีกทั้งยังมีบริการศูนย์ข้อมูลไทยรัฐซึ่งให้บริการข้อมูลที่เคยเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เช่น Clipping ข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์หลักอื่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 เป็นต้นมา फिल्म ภาพข่าว ประวัติบุคคลสำคัญ หนังสืออ้างอิง วารสารและนิตยสาร และหนังสือทั่วไป รวมทั้งให้ข้อมูลด้านค่าบริการใช้ข้อมูลและค่าเช่าใช้ศูนย์ข้อมูลด้วย

2. หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ (www.dailynews.co.th) เป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่เสนอข่าวสารทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ กีฬา บันเทิง ต่างประเทศ การศึกษา ไอที สิ่งแวดล้อม เกษตร ภูมิภาค สังคม สตรี บันเทิงและบริการ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ก่อตั้งโดย นายแสง เสดะกุล เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2507 ผลิตโดยบริษัทสื่พระยาการพิมพ์ จำกัด ส่วนด้านการดำเนินงานผลิตหนังสือพิมพ์เดลินิวส์นั้นได้แบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน โดยแบ่งออกเป็นกองงาน คือ กองบรรณาธิการ และกองจัดการ ซึ่งทั้งสองหน่วยงานนี้จะทำหน้าที่ประสานงานกัน

ตลอดเวลา โดยกองบรรณาธิการ ทำหน้าที่เสาะแสวงหาข่าว แล้วนำมาผลิตเป็นเนื้อหาแล้วส่งต่อให้กองการผลิตนำไปจัดสรรเป็นรูปเล่ม เพื่อให้กองการจัดจำหน่ายส่งออกแก่ผู้ค้าปลีกต่อไป ซึ่งปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการผลิตเป็นอย่างมาก อาทิเช่นแท่นพิมพ์ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ทำให้การผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยมีบริษัทเอ็มเว็บ ประเทศไทย จำกัด เข้ามาช่วยดูแลทางด้านการจัดทำเว็บไซต์ ซึ่งประกอบด้วยคอลัมน์ต่าง ๆ ดังนี้ (หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, 2545)

- ข่าววันนี้ เป็นการนำเสนอข่าวสารที่น่าสนใจในแต่ละวัน
- การเมือง นำเสนอข่าวสารสถานการณ์ต่าง ๆ ในแวดวงการเมือง
- กีฬา เสนอข่าวสารในแวดวงกีฬาทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- เศรษฐกิจ เสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวในแวดวงธุรกิจในประเทศ
- บ้านเกิด เสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการบันเทิงทั้งในและต่างประเทศ
- ต่างประเทศ เสนอเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของต่างประเทศ ส่วนมากมัก

เสนอทางด้านการเมือง

- การศึกษา เสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวในแวดวงการศึกษา
- กทม. เสนอข่าวสารสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในกรุงเทพฯ
- ไอที เสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหววงการเทคโนโลยี
- สิ่งแวดล้อม รายงานข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
- เกษตร เสนอข่าวสารความเคลื่อนไหวในแวดวงเกษตรกรรม
- ภูมิภาค เสนอข่าวเด่นในแต่ละภูมิภาคทั่วประเทศไทย
- คอลัมน์ นำเสนอหัวข้อย่อยต่าง ๆ เช่น บทนำ ปลายนิ้วนายกำแหง วาไรตี้

เห็นมาอย่างไรเขียนไปอย่างนั้น ฝ่าเปลวแดด ช่องทางทำกิน ดวงวันนี้ เสพสมบัติสม เป็นต้น

- สังคม รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวในแวดวงสังคม
- สตรี นำเสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวของผู้หญิงในวงสังคม
- บริการ เสนอข่าวบริการต่าง ๆ อาทิเช่น ราคาทองประจำวัน ผลสลากออกเงิน

อัตราแลกเปลี่ยน หุ้น จดหมายร้องทุกข์ เป็นต้น

- วันอาทิตย์ นำเสนอข่าวสารและสาระน่ารู้ต่าง ๆ

นอกจากนี้ยังจัดตั้งศูนย์สารนิเทศของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ขึ้น โดยจะทำหน้าที่เก็บรวบรวมข่าวสาร บทความ ภาพ และฟิล์มที่ปรากฏอยู่บนหนังสือพิมพ์เดลินิวส์และสื่ออื่น ๆ

โดยบันทึกไว้ในระบบคอมพิวเตอร์อันทันสมัย สามารถเรียกค้นคืนได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งจะช่วยให้การผลิตเนื้อหาของกองบรรณาธิการเป็นไปอย่างถูกต้องแม่นยำ และนำเสนอข้อมูลเพื่อการเปรียบเทียบได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. หนังสือพิมพ์ข่าวสด (www.matichon.co.th/khaosod) เป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่นำเสนอข่าวสาร การเมือง เศรษฐกิจ กีฬา บันเทิง ต่างประเทศ การศึกษา ไอที สิ่งแวดล้อม เกษตร ภูมิภาค สังคม สตรี บันเทิงและบริการ ภายใต้คำขวัญที่ว่า “ครบทุกรส สดทุกเรื่อง” หนังสือพิมพ์ข่าวสดอยู่ภายใต้สังกัดบริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) เครือเดียวกับหนังสือพิมพ์มติชน พัฒนาและออกแบบเว็บไซต์โดยแผนกคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ศูนย์ข้อมูลมติชน โดยนำเสนอคอลัมน์ต่าง ๆ ดังนี้ (หนังสือพิมพ์ข่าวสด, 2545)

- ข่าวหน้า 1 เสนอข่าวเด่นในแต่ละวัน พร้อมภาพประกอบ
- บทนำ เสนอบทบรรณาธิการของข่าวในแต่ละวัน
- การเมือง รายงานข่าวสารการเมืองในประเทศไทย
- สังคม รายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวทางสังคมในวงการเมืองไทย
- ประชาสังคม เสนอความเคลื่อนไหวทางสังคมของประชาชนทั่วไป
- เศรษฐกิจ รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวในแวดวงธุรกิจในประเทศไทย
- ต่างประเทศ รายงานข่าวสารและสถานการณ์ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก
- คอลัมน์/ จดหมาย เสนอเรื่องราวความรู้ทั่วไปที่น่าสนใจ
- กีฬา รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการกีฬาทั้งในและต่างประเทศ

รวมทั้งภาพประกอบ

- บันเทิง เสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวในแวดวงบันเทิง มีภาพประกอบ
- สตรี เสนอเรื่องราวที่น่าสนใจ และเคล็ดลับน่ารู้ต่าง ๆ ของผู้หญิง
- เยาวชน เสนอข่าวสารและเรื่องราวต่าง ๆ และเป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน
- การตลาด เสนอข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าและบริการต่าง ๆ
- ภูมิภาค รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทั่วทุกภาคในประเทศไทย
- พระเครื่อง เสนอข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในวงการพระเครื่อง
- ดวงชะตา เสนอในคอลัมน์ดวงไคร่ดวงมัน โดยทำนายดวงชะตาของแต่ราศีเกิด

4. หนังสือพิมพ์คมชัดลึก (www.komchadluek.com) เป็นหนังสือพิมพ์รายวันในเครือเนชั่น เริ่มวางตลาดครั้งแรกเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2544 เสนอข่าวสารทั่ว ๆ ไป การเมือง เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ การศึกษา และข่าวต่างประเทศ กีฬา และสถานการณ์ ข่าวสารที่น่าสนใจในปัจจุบัน ออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์โดยบริษัทเนชั่นมัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) โดยเผยแพร่ทางข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตด้วยคอลัมน์ต่าง ๆ ดังนี้ (หนังสือพิมพ์คมชัดลึก, 2545)

- ข่าวด่วน รายงานข่าวเด่นในแต่ละวัน พร้อมพาดหัวข่าวและภาพประกอบ
- ข่าวประจำวัน รายงานข่าวสารและสถานการณ์ปัจจุบัน
- บ้านเกิด เสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการบันเทิง พร้อมภาพประกอบ
- โลฟส์ไคล์ เสนอเรื่องราวความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต รวมทั้งเรื่องกฎหมาย
- ผู้หญิง เสนอข่าวสารและสาระน่ารู้เกี่ยวกับผู้หญิง
- กีฬา รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการกีฬาทั้งในและต่างประเทศ
- ข่าวเด่นประเด็นร้อน เสนอข่าวที่กำลังเป็นที่สนใจในช่วงเวลานั้น ๆ
- การเมือง รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวในแวดวงการเมืองในประเทศ
- การศึกษา รายงานข่าวสารสถานการณ์ในวงการศึกษไทย
- วิทยาการ/สุขภาพ เสนอเรื่องราวและข่าวสารใหม่ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ และสุขภาพ
- เศรษฐกิจใน/ต่างประเทศ รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ
- ต่างประเทศ รายงานข่าวสารทั่วไปของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

นอกจากการนำเสนอข่าวหลักแล้ว หนังสือพิมพ์คมชัดลึกยังนำเสนอคอลัมน์อื่นที่น่าสนใจด้วย อาทิเช่น พระเครื่องคมชัดลึก คมชัดลึกการ์ตูนวันนี้ ก๊วนกวนข่าวพลัดถิ่น ทักทายบ้านเกิด รายการคมชัดลึก เป็นต้น อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้อ่านร่วมแสดงความคิดเห็นในคอลัมน์ต่าง ๆ เช่น ภาพนี้ท่านบรรเลง คุณเองก็มีส่วนร่วมไปกับคมชัดลึกได้ นักข่าวชาวบ้าน จดหมายถึงบก. ร้องทุกข์ เว็บบอร์ด ห้องสนทนา เป็นต้น

5. มติชนรายวัน (www.matichon.co.th/matichon) เป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่นำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ต่างประเทศ บ้านเกิด การศึกษา สิ่งแวดล้อม สาธารณสุข สังคม กีฬา ข่าวภูมิภาค ผู้หญิงและครอบครัว ภายใต้คำขวัญที่ว่า "หนังสือพิมพ์คุณภาพ เพื่อคุณภาพของประเทศ" หนังสือพิมพ์มติชนก่อตั้งโดยบริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีการจัดตั้ง

แผนกคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ศูนย์ข้อมูลมติชน เป็นผู้ดำเนินงานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตของหนังสือพิมพ์มติชนรายวันด้วยคอลัมน์ต่าง ๆ ดังนี้ (หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน, 2545)

- **ข่าวหน้า 1** รายงานข่าวเด่นประจำวันพร้อมภาพประกอบ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้มากขึ้น

- **การเมือง** รายงานข่าวสารทางการเมืองในประเทศไทย
- **เศรษฐกิจ** เสนอข่าวสารความเคลื่อนไหวในแวดวงธุรกิจภายในประเทศ
- **การศึกษา** รายงานสถานการณ์ความเคลื่อนไหวในวงการศึกษา
- **บันเทิง** เสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการบันเทิง พร้อมทั้งภาพประกอบ
- **กีฬา** รายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวในแวดวงกีฬาทั้งในและต่างประเทศ
- **กระบวนการยุติธรรม** เสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวในแวดวงกฎหมาย
- **ชีวิตคุณภาพ** รายงานข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในสังคมไทย
- **ภูมิภาค** รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวของทุกภูมิภาคในประเทศไทย
- **ผู้หญิง-ครอบครัว** เสนอข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของผู้หญิงในสังคมไทย
- **สังคม** เสนอข่าวสารในสังคม รวมทั้งตอบปัญหาจากทางบ้าน
- **คอลัมน์** เสนอข่าวที่เป็นที่สนใจในขณะนั้น รวมทั้งข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวด้วย
- **ประชาชื่น** เสนอเรื่องราวแปลก ๆ และน่าสนใจ
- **ออนไลน์** เสนอข่าวสารความเคลื่อนไหวในแวดวงเทคโนโลยีที่ทันสมัย
- **โลกวัยใส** เสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวของเด็กและวัยรุ่น

นอกจากการเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์มติชนบนอินเทอร์เน็ตแล้ว ทางบริษัทมติชนยังได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลมติชน และเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตด้วย โดยพัฒนามาจากห้องสมุดหนังสือพิมพ์ของเครือมติชน ที่มุ่งจัดเก็บข้อมูลข่าวสารเสริมการทำงานของกองบรรณาธิการและสิ่งพิมพ์ในเครือทุกฉบับ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์รายวันและหนังสือพิมพ์ธุรกิจที่ต้องการความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้อ่าน ด้วยการจัดทำฐานข้อมูลกฤตภาคข่าว หรือ News Clipping โดยใช้เทคโนโลยี Image Documents Processing Library จึงเป็นทางเลือกใหม่ที่จะช่วยให้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ซึ่งปัจจุบันศูนย์ข้อมูลมติชนได้จัดเก็บข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ไทยที่ผลิตในส่วนกลาง ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษมากกว่า 21 ปี จัดแบ่งหมวดหมู่และหัวเรื่องตามหลักบรรณารักษศาสตร์ ประกอบด้วยรายงานข่าวเหตุการณ์สำคัญ

บทความ บทวิเคราะห์ บทสัมภาษณ์ คอลัมน์ประจำที่น่าสนใจ เรื่องราวบุคคลสำคัญ เป็นต้น และเปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไปทั้งแบบเข้าชมได้ด้วยตนเอง กฤตภาคออนไลน์ กฤตภาคข่าว ส่งตรงถึงมือ และซีดีรวม

6. หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ (www.thaipost.net) เป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่เน้นการนำเสนอข่าวการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ต่างประเทศ และกีฬา ภายใต้คำขวัญที่ว่า "อิสระแห่งความคิด" โดยจัดจ้างให้บริษัทอินเทอร์เน็ตเคเอสซี จำกัด เป็นผู้จัดทำเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์โดยนำเสนอคอลัมน์ต่าง ๆ ดังนี้ (หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์, 2545)

- บทบรรณาธิการ เสนอเรื่องราวที่น่าสนใจในช่วงเวลานั้น ๆ โดยสอดแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนลงไปด้วย

- เพลวสีเงิน เสนอข่าวสารสถานการณ์ที่ทันต่อเหตุการณ์
- กรองกระแสรายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการเมือง
- สันตติกรรม นำเสนอข้อคิดเห็นจากผู้อ่านถึงบรรณาธิการทางการเมือง
- การเมือง รายงานข่าวสารสถานการณ์ทางการเมืองผ่านคอลัมน์ข่าว และทูบใต้เสวนา

- เศรษฐกิจ รายงานข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจผ่านคอลัมน์กระเจกไร้งา บัญชรหุ่น หุ่นการเงิน ไอที เศรษฐกิจทั่วไป

- สังคม รายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวทางสังคมผ่านคอลัมน์ผู้บริโภค และการศึกษา

- ต่างประเทศ รายงานข่าวสารสถานการณ์ต่าง ๆ รอบโลก

- กีฬา รายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวในวงการกีฬาทั้งในและต่างประเทศ

นอกจากหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์จะนำเสนอข่าวในคอลัมน์หลัก ๆ แล้ว ยังบริการอ่านข่าวย้อนหลังตั้งแต่เริ่มเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตคือ 20 ตุลาคม 2542 อีกทั้งยังมีบริการติดต่อบรรณาธิการ รวมทั้งบริการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์เอ็กซ์-ไทม์ไทยโพสต์ ซึ่งอยู่ในเครือเดียวกับไทยโพสต์นั่นเอง

จากการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์แต่ละรายชื่อข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่าคอลัมน์ต่าง ๆ ที่นำมาเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตล้วนแต่เป็นเนื้อหาที่มีอยู่ในรูปแบบสิ่งพิมพ์อยู่แล้ว แต่จะมีการเพิ่มคอลัมน์ และเนื้อหาต่าง ๆ ขึ้นบ้าง อาทิ คอลัมน์อ่านข่าวย้อนหลัง ติดต่อสอบถามรวมถึงผู้อ่านสามารถมีส่วนร่วมได้ด้วยการส่งข้อความต่าง ๆ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือข้อคิดเห็นต่าง ๆ นับว่าการที่หนังสือพิมพ์ได้มีการเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตอีกทางหนึ่งนั้นเป็น

ประโยชน์อย่างมาก นอกจากจะเป็นการนำสื่อใหม่ ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้นแล้ว ยังเป็น
เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้กว้างขวางยิ่งขึ้นอีกด้วย

7. หนังสือพิมพ์แนวหน้า (www.naewna.com) สังกัดบริษัทหนังสือพิมพ์แนวหน้า
จำกัด เสนอข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบัน บทวิเคราะห์ข่าว ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ อาชญากรรม
ธุรกิจ เกษตร บันเทิง ภูมิภาค และข่าวประกาศทั่ว ๆ ไป พร้อมข้อมูลข่าว 7 ฉบับย้อนหลัง
พัฒนาและออกแบบเว็บไซต์โดยบริษัทเจไอ เน็ต จำกัด เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้วยคอลัมน์ต่าง ๆ
ดังนี้ (หนังสือพิมพ์แนวหน้า, 2545)

- การเมือง/ เหตุการณ์ปัจจุบัน รายงานข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ และข่าวที่
น่าสนใจในขณะนั้น

- บทนำ เป็นบทบรรณาธิการที่มีเนื้อหาถึงเรื่องราวที่จะนำเสนอในแต่ละวัน
- น.ต. ประสงค์พุด เสนอเรื่องราวทั่วไป และเป็นที่น่าสนใจในขณะนั้น
- แนวหน้าการทูต เสนอภาพการทูตล้อเลียนการเมือง พร้อมคำบรรยาย
- บุคคลแนวหน้า เสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวของบุคคลที่มีชื่อเสียงใน

แวดวงการเมืองและสังคม

- ผ้าประตึ้นร้อน เสนอข่าวที่กำลังได้รับความสนใจแบบเจาะลึก
- เลียบวิภาวดี เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับสังคมและการเมือง โดยสอดแทรกความ

คิดเห็นของผู้เขียนด้วย

- ลีกลับในสนามข่าว เสนอเรื่องราวทางการเมืองในอีกด้านหนึ่งที่มีได้นำเสนอ
ตามสื่อทั่วไป

- กีฬา รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวทางด้านกีฬาทั้งในและต่างประเทศ
- โลกธุรกิจ รายงานข่าวสารสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจภายในประเทศ
- หุ่น-การเงิน-การคลัง รายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการเงินและหุ้น

ภายในประเทศ

- คมनाคม-สื่อสาร รายงานข่าวสารข้อมูลทางการสื่อสารและคมนาคม
- การค้า-ส่งออก รายงานข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไปทางด้านการ

การค้าและส่งออก

- ต่างประเทศ รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวของต่างประเทศในทุกด้าน
- ผู้หญิงแนวหน้า รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวของผู้หญิงในวงสังคมไทย

- **คุณแทน-ภาพข่าวสังคม** นำเสนอภาพและข่าวสังคมที่กำลังได้รับความสนใจในช่วงนั้น ๆ
- **เกษตร-สิ่งแวดล้อม** รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวทางด้านเกษตรกรรมและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

- **สตรี** เสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวของผู้หญิงทั่วโลก
- **บันเทิง** รายงานข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการบันเทิง
- **การศึกษา** เสนอข่าวสารทางด้านการศึกษาในประเทศไทย
- **ภูมิภาค** เสนอข่าวสารความเคลื่อนไหวของทุกภาคทั่วประเทศ
- **กทม.** รายงานข่าวสารและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายใน ประเทศ

นอกจากหนังสือพิมพ์แนวหน้าจะนำเสนอคอลัมน์หลักแล้ว ยังมีบริการข่าวย้อนหลัง 7 ฉบับ และประกาศทั่วไป รวมถึงโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ด้วย อีกทั้งยังมีบริการติดต่อถึงเว็บมาสเตอร์ได้โดยตรงด้วย

8. **หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ** (www.bangkokbiznews.com) เป็นหนังสือพิมพ์ธุรกิจรายวันที่เก่าแก่ที่สุดในฉบับออนไลน์ในเครือบริษัทแนชั่นมัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) เสนอข้อมูลข่าวสารไม่ว่าจะเป็นข่าว บทวิเคราะห์เจาะลึกจากทีมข่าวและคอลัมนิสต์ที่มีชื่อเสียงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รายงานสถานการณ์อย่างทันเหตุการณ์ และในระหว่างวันมีการรายงานข่าวที่เกิดขึ้นตลอดทั้งวันด้วย Breaking News ซึ่งพัฒนาและออกแบบเว็บไซต์โดยแผนกเคทีอินเทอร์เนต ด้วยคอลัมน์ต่าง ๆ ดังนี้ (หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ, 2545)

- **Breaking News** เป็นรายงานข่าวสด ทันต่อเหตุการณ์เกาะติดทุกความเคลื่อนไหวทุก ๆ 1 ชั่วโมง หรือตลอดทุกช่วงเวลาในกรณีที่มีเหตุการณ์สำคัญ ๆ เกิดขึ้น พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้อ่านร่วมแสดงความคิดเห็นต่อข่าวนั้น ๆ ด้วย จะอัปเดตประมาณวันละ 15-20 ข่าว

- **รายงานหุ้น** โดยกรุงเทพธุรกิจร่วมกับเนชั่นออนไลน์รายงานหุ้นจากตลาดหลักทรัพย์อย่างละเอียด หลังปิดตลาดภาคเช้าและบ่าย ในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมและหุ้นรายตัว

- **กาแฟดำ** โดยคุณสุทธิชัย หยุ่น เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลกด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายและมุมมองที่แตกต่าง รวมถึงรายงานย้อนหลัง 30 วันด้วย

- **บทบรรณาธิการ** คือบทความจากบรรณาธิการ วิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในบ้านเมืองเป็นประจำทุกวัน มีรายงานย้อนหลัง 30 วัน

- **ข่าวหน้าหนึ่ง** นำเสนอข่าวที่น่าสนใจในแต่ละวัน
- **ทัศนะวิจารณ์** เป็นวิจารณ์ข่าวต่าง ๆ

- เศรษฐกิจการเงิน นำเสนอข่าวเศรษฐกิจในระดับมหภาค วิเคราะห์เจาะลึก นโยบายเศรษฐกิจ การดำเนินงานของรัฐบาลด้านเศรษฐกิจอย่างละเอียด เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจอย่างแท้จริง นำเสนอประมาณวันละ 10 ข่าว
- ธุรกิจการตลาด นำเสนอข่าวและบทวิเคราะห์ในแวดวงธุรกิจต่าง ๆ เสนอแนวทางและวิธีการแข่งขันในธุรกิจที่มีมากขึ้น ตลอดจนมุมมองการประกอบธุรกิจแนวใหม่ ช่องทางการค้าใหม่ เช่น การค้าบนอินเทอร์เน็ต (E-Commerce) นำเสนอประมาณวันละ 5 ข่าว
- การเมือง เป็นสื่อกลางในการรายงานความเคลื่อนไหวของรัฐบาลภายใต้ระบบการปกครองประชาธิปไตย อันเป็นกลุ่มคนที่สร้างและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นแก่โครงสร้างสังคมไทย เกาะติดสถานการณ์การเมืองอย่างเหนียวแน่น จับตางานของรัฐบาล นักการเมือง และข้าราชการอย่างตรงไปตรงมา นำเสนอประมาณวันละ 8-10 ข่าว
- ไอที-อินเทอร์เน็ต เสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี และอินเทอร์เน็ต ตลอดจนธุรกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ งานวิจัยต่าง ๆ ซอฟต์แวร์และอุปกรณ์ใหม่ ๆ นำเสนอประมาณวันละ 8-10 ข่าว
- เศรษฐกิจทั่วไทย เสนอข่าวในแง่มุมเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ สะท้อนรูปแบบและวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนในต่างจังหวัด ซึ่งนับวันจะมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น จากทีมข่าวของกรุงเทพธุรกิจที่ประจำอยู่ทั่วทุกภูมิภาค นำเสนอประมาณวันละ 15-20 ข่าว
- การศึกษา เป็นการรายงานข่าวการศึกษา สะท้อนและชี้ให้เห็นถึงปัญหาการศึกษาของไทยอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับเปลี่ยนเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาของไทย เจาะลึกทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน นำเสนอประมาณวันละ 3-4 ข่าว
- ต่างประเทศ เป็นการรายงานข่าวต่างประเทศที่มุ่งเน้นไปที่ การเมืองและเศรษฐกิจโลก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมให้กับประเทศไทย นอกจากนี้ยังเสนอข่าวในแวดวงวิทยากร และข่าวที่อยู่ในความสนใจของประชาชน รวมถึงบทวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงด้วย นำเสนอประมาณวันละ 5-8 ข่าว
- กีฬา เป็นการรายงานข่าวความเคลื่อนไหวในแวดวงกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกีฬาที่ได้รับความสนใจจากประชาชน พร้อมด้วยบทวิเคราะห์ วิจารณ์ ทั้งกีฬาในประเทศไทยและต่างประเทศ นำเสนอประมาณวันละ 8-10 ข่าว

- จุดประกาย เป็นการเสนอประเด็นทางสังคมที่น่าจับตามอง สะท้อนภาพสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว การศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจ ชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมไทย นำเสนอเพื่อ “จุดประกาย” ให้ผู้คนในสังคมพิจารณา อันอาจก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง นำเสนอประมาณวันละ 7-10 ข่าว

9. หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน (www.manager.co.th) เสนอข่าวสารสาระทางการเมือง ตลาดเงิน ตลาดทุน การตลาด อุตสาหกรรม ชุมชน บ้านเกิด ข่าวต่างประเทศ วิเคราะห์ข่าว ธรรมะ สรุปข่าวจากหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันและผู้จัดการรายสัปดาห์ และสามารถอ่านข่าวย้อนหลังได้ 30 วัน หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันอยู่ในสังกัดบริษัทแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) พัฒนาและออกแบบเว็บไซต์โดยบริษัท ไทยเดย์ ดอท คอม จำกัด เสนอข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ตด้วยคอลัมน์ต่าง ๆ ดังนี้ (หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน, 2545)

- ข่าวปก รายงานข่าวทันเหตุการณ์ในแต่ละวัน
- การเมือง เสนอข่าวสารในแวดวงการเมือง รัฐบาลไทย
- เศรษฐกิจ รายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวในแวดวงธุรกิจ การเงิน เป็นต้น
- การตลาด เสนอข่าวสารในวงการธุรกิจ การแข่งขันกันในตลาดด้วย
- อุตสาหกรรม รายงานความเคลื่อนไหวในวงการอุตสาหกรรม และเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่อยู่ในวงการอุตสาหกรรมด้วย
- คุณภาพชีวิต เสนอเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต รวมถึงข่าวสารใหม่ ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต
- ต่างประเทศ เสนอข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศทั่วโลกให้ผู้อ่านได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวนั้น ๆ ด้วย

นอกจากหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันจะนำเสนอข่าวสารหลัก ๆ แล้ว ยังมีการเสนอ Breaking News ซึ่งเป็นการรายงานข่าวอย่างทันเหตุการณ์ในแต่ละวัน รวมทั้งเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข่าว รวมถึงแหล่งข้อมูลในเครือบริษัทแมนเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด เช่น ผู้จัดการออนไลน์ ผู้จัดการรายสัปดาห์ นิตยสารผู้จัดการ และผู้จัดการฉบับพิเศษด้วย

แนวคิดการวิเคราะห์เนื้อหา

1. การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันบนอินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นเทคนิคการวิจัยอย่างหนึ่ง เพื่ออธิบายเนื้อหาสาระของการสื่อความหมายอย่างมีหลักเกณฑ์ โดยมีผู้ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ ดังนี้

โฮลสติ (Holsti, 1969, p. 3) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิคในการสรุปผลอย่างมีระบบและมีวัตถุประสงค์ เพื่อแสดงให้เห็นคุณลักษณะเฉพาะของสาร สามารถถ่ายทอดเนื้อหาและการสื่อความหมายได้อย่างมีหลักเกณฑ์

เบเรลสัน (Berelson, 1960, p. 18) ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาว่า เป็นเทคนิคการวิจัยอย่างหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเป็นวัตถุประสงค์ (Objectivity) เป็นระบบ (Systematic) และมีการพรรณนาเชิงปริมาณ (Quantitative) ถึงสิ่งที่ปรากฏอย่างแท้จริง

อรนุช เลิศจรยารักษ์ (2524, หน้า 16) สรุปความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาว่า เป็นการวิเคราะห์ให้เห็นประจักษ์และการสำรวจเนื้อหาซึ่งแฝงอยู่กับเครื่องมือสื่อสารโดยวิธีการจัดประเภท จัดทำตารางและหาค่าจากสัญลักษณ์และใจความเพื่อที่จะให้ทราบถึงความหมายและผลกระทบ

สรวิศวี คุชาชีวะ (2525, หน้า 1) ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาว่า เป็นเทคนิคการวิจัยที่ศึกษาในเชิงวิทยาศาสตร์ มีการสร้างเครื่องมือที่มีความเป็นปรนัย (Objectivity) และเชื่อถือได้ (Reliability) สามารถอธิบายความหมายได้ทั้งในเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) อย่างมีความเที่ยงตรง (Validity)

การวิเคราะห์เนื้อหาในความหมายของ เบญจภา เจนการ (2541, หน้า 11) คือ เทคนิควิธีการวิจัยอย่างมีหลักเกณฑ์ มีระบบ เป็นเชิงปริมาณและเชื่อถือได้

อจวิทย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2543) ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาว่า เป็นวิธีการแยกแยะแจกแจงเนื้อหาหรือแนวคิดที่ปรากฏในเอกสาร ข่าวสาร คำพูด หรือภาพ ทำให้ทราบโครงสร้างและขอบเขตเนื้อหาอย่างละเอียด รวมทั้งทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของเนื้อหาในแต่ละช่วงเวลาที่ทำกรวิเคราะห์ด้วย

นิสาชล กาญจนพิชิต (2544, หน้า 16) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง เทคนิคการวิจัยอย่างหนึ่งที่ใช้ในการศึกษาเนื้อหาสาระของเอกสาร โดยสร้างเครื่องมือที่มีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้มาช่วยในการอธิบายเนื้อหาสาระของเอกสารอย่างมีระบบ ทำให้ผลสรุปที่ได้มีความเที่ยงตรง น่าเชื่อถือ

จากความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาที่มีผู้กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการวิเคราะห์เนื้อหา เป็นการศึกษาวิจัยเนื้อหาของเอกสารไปในทิศทางที่ต้องการอย่างมีหลักเกณฑ์ ด้วยการสร้างเครื่องมือที่เชื่อถือได้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพมาช่วยในการวิจัย เพื่อให้ผลการวิจัยมีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือมากที่สุด

ในการวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบของการนำเสนอสารสนเทศนั้น เป็นการสร้างหลักเกณฑ์ขึ้นมา ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของตารางหรือแบบวิเคราะห์เนื้อหาที่ประกอบด้วยคำ ข้อความ หัวข้อ หรือประโยค โดยสิ่งสำคัญในการวิเคราะห์เนื้อหาคือการจำแนกประเภทของเนื้อหาว่าเป็นข้อมูลชนิดใด รูปแบบใด เพื่อให้ทราบถึงทิศทางในการวิเคราะห์เนื้อหานั้น ๆ ได้นอกจากนี้การวิเคราะห์เนื้อหายังสามารถใช้ในการศึกษาแนวโน้มของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้ และชี้ให้เห็นถึงลักษณะและขอบเขตของเนื้อหาในแง่มุมต่าง ๆ และในแต่ละช่วงเวลา อีกทั้งยังเป็นการศึกษาถึงแนวความคิดหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อเรื่องราวที่ต้องการศึกษา ส่งผลให้การวิจัยมีความละเอียดและลึกซึ้งมากขึ้น

ส่วนการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ในการศึกษาของงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการจำแนกประเภทของเนื้อหาที่ได้รับการเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์บนอินเทอร์เน็ต โดยทั่วไปแล้วการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์มักจะเสนอข่าวสารและเรื่องราวที่น่าสนใจหลากหลายประเภท แต่หนังสือพิมพ์บางรายชื่ออาจเน้นแต่เพียงเนื้อหาทางด้านใดด้านหนึ่ง เมื่อสำรวจเนื้อหาของหนังสือพิมพ์แล้ว สามารถจำแนกประเภทเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ได้ ทำให้ทราบถึงทิศทางและขอบเขตเนื้อหาของหนังสือพิมพ์แต่ละรายชื่ออย่างชัดเจน โดยทั่วไปเนื้อหาของหนังสือพิมพ์แบ่งได้อย่างกว้าง ๆ 5 ประเภท ดังนี้ (สิริทิพย์ ชันสุวรรณ, 2539, หน้า 86)

1. เนื้อหาที่เป็นข่าว (News) รวมถึงเนื้อหาที่เป็นข่าวซึ่งนำเสนอในรูปของตัวหนังสือ และเนื้อหาที่เป็นข่าวในรูปของภาพ ซึ่งเรียกว่า "ภาพข่าว" ข่าวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์นั้น เป็นการรายงานให้ผู้อ่านได้ทราบถึงอุบัติการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ หรือเกิดขึ้นในประเทศอื่น ๆ ข่าวที่ลงประจำในหนังสือพิมพ์นั้น มีอยู่หลายชนิด อาทิ ข่าวอาชญากรรมต่าง ๆ เช่น ข่าวการปล้น ฆ่า ช่มชู้ ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวเหตุการณ์ความผันผวนทางการเมือง ข่าวธุรกิจและราคาของขึ้นลงของสินค้า รวมทั้งข่าวภูมิภาคที่แปรปรวนไปตามฤดูกาล ซึ่งข่าวประเภทนี้เป็นข่าวที่ผู้อ่านทั่วไปไม่ว่าจะมีเพศ วัย การศึกษา และภูมิหลังอย่างไรก็มักจะสนใจติดตามอ่าน หนังสือพิมพ์หลายรายชื่อจึงมักดึงดูดใจผู้อ่านด้วยการจัดเนื้อที่พิเศษเพื่อเสนอข่าวที่เป็นความสนใจของผู้หญิงหรือเสนอข่าวสำหรับผู้สนใจในด้านกีฬา นอกจากนี้บางรายชื่อก็มีหน้าพิเศษสำหรับเด็กด้วย

2. เนื้อหาที่เป็นบทบรรณาธิการหรือบทนำ และบทวิจารณ์ต่าง ๆ (Editor And Critiques) มีลักษณะเป็นข้อเขียนแสดงความคิดเห็นที่ได้รับการพิจารณากลั่นกรองแล้วของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ เกี่ยวกับปัญหาสาธารณะปัญหาใดปัญหาหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของผู้อ่าน ซึ่งความคิดเห็นนี้ถือเป็นเสียงของหนังสือพิมพ์ที่แถลงให้ผู้อ่านทราบถึงจุดยืนหรือนโยบายของหนังสือพิมพ์ต่อปัญหาที่เขียนถึง แต่บทบรรณาธิการมักไม่เป็นที่นิยมอ่านกันตามปกติของผู้อ่านทั่วไป แต่บทบรรณาธิการก็ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องคงไว้ในหนังสือพิมพ์ เพื่อที่ว่าหนังสือพิมพ์จะได้ปฏิบัติภาระหน้าที่ในการแจ้งข่าวสารให้มีความเป็นกลางอย่างที่สุด อีกทั้งยังเป็นการแสดงจุดยืน หรือนโยบายของหนังสือพิมพ์ให้ผู้อ่านได้ทราบว่า หนังสือพิมพ์มีความคิดเห็นอย่างไรต่อปัญหาดังกล่าว เป็นต้น

3. เนื้อหาที่เป็นจดหมายจากผู้อ่านถึงบรรณาธิการ (Letter-To-The Editor) ในกรณีที่หนังสือพิมพ์เสนอความคิดเห็นของตนผ่านบทบรรณาธิการนั้น ผู้อ่านก็มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นของตนผ่านทางหนังสือพิมพ์ได้เช่นกัน โดยการเขียนจดหมายถึงบรรณาธิการ จดหมายนั้นผู้อ่านมักจะบอกให้ทราบถึงความคิดเห็นที่ตนมีต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น และบ่อยครั้งที่ผู้อ่านเขียนจดหมายถึงบรรณาธิการเพียงเพื่อจะบอกว่าไม่เห็นด้วยกับบทบรรณาธิการที่เสนอไป หรืออาจเป็นจดหมายบอกให้ทราบว่าน่าจะมีข้อเท็จจริงที่สำคัญอื่น ๆ อีกทั้งหนังสือพิมพ์รายชื่อนั้นไม่ได้เสนอในข่าว

จดหมายถึงบรรณาธิการนั้น มักจะตีพิมพ์ในหน้าบทบรรณาธิการ แต่บางครั้งอาจตีพิมพ์ในหน้าอื่น เนื่องจากมีจดหมายจากผู้อ่านเข้ามามาก ซึ่งจำนวนจดหมายที่เข้ามานี้สามารถบ่งชี้ให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ ได้รับความนิยมจากผู้อ่านมากน้อยเพียงใดอีกด้วย

4. เนื้อหาที่เป็นความบันเทิง (Entertainments) ในหน้าหนังสือพิมพ์นอกจากจะมีเนื้อหาที่เป็นข่าว บทบรรณาธิการ และจดหมายจากผู้อ่านถึงบรรณาธิการแล้ว ยังมีเนื้อหาที่ให้ความบันเทิง อาทิเช่น บทวิจารณ์ภาพยนตร์ หนังสือ รายการโทรทัศน์และวิทยุบางรายการ นอกจากนั้นยังเสนอเนื้อหาด้านบันเทิงในรูปแบบการ์ตูน อักษรไขว้ นิยาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านได้ผ่อนคลายความเครียดจากการอ่านข่าวและบทความหนัก ๆ ขณะเดียวกันก็ยังสามารถชักจูงให้มีโฆษณาเข้ามาลงในหนังสือพิมพ์ได้มากขึ้นด้วย

5. เนื้อหาที่เป็นโฆษณา (Advertisements) โฆษณามีกระจายอยู่ทั่วไปทั้งฉบับของหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านบางกลุ่มอาจเห็นว่าหนังสือพิมพ์เอาเปรียบผู้อ่าน แต่ผู้อ่านบางกลุ่มกลับเห็นว่า โฆษณามีความสำคัญพอ ๆ กับข่าวเหมือนกัน เพราะโฆษณาย่อมบอกให้ผู้อ่านทราบว่า มีสินค้าในราคาต่ำกว่าปกติขายที่ใดบ้าง โฆษณายังรวมไปถึงประกาศเกี่ยวกับของหายหรือการพบ

ของหายด้วย นอกจากนี้ ยังช่วยให้คนที่ต้องการจะจ้างคนงานหรือกำลังมองหางานทำได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น

นอกจากการแบ่งเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออกเป็น 5 ประเภทกว้าง ๆ ดังข้างต้นแล้ว ยังสามารถจำแนกประเภทตามลักษณะของเนื้อหาโดยละเอียดได้อีกลักษณะหนึ่ง ดังนี้

1. บทบรรณาธิการ ได้แก่ ข้อเขียนที่บรรณาธิการเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นอันเป็นแนวทางของหนังสือพิมพ์นั้น ๆ นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงจะหมายที่ผู้อ่านแสดงความคิดเห็นมายังบรรณาธิการด้วย
 2. ข่าว ได้แก่ การนำเสนอและวิเคราะห์ข่าว วิจัยข่าว สรุปข่าว รวมไปถึงภาพประกอบข่าว เช่น ข่าวสังคม ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวนักคิด ข่าวบันเทิง และภาพข่าวต่าง ๆ เป็นต้น
 3. บันเทิงคดี ได้แก่ งานเขียนที่มีลักษณะเป็นเรื่องสมมติขึ้น หรือแต่งขึ้นเพื่อให้ความบันเทิงเป็นหลัก และให้ความรู้รองลงมา ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น ความเรียง บทกวี นิทานและตำนาน เรื่องขำขัน การ์ตูน เกม ภาพยนตร์ เพลง ดนตรี ละคร เรื่องราวเกี่ยวกับคนที่มีชื่อเสียง เป็นต้น
 4. ตอบปัญหา ได้แก่ งานเขียนที่มีลักษณะเป็นการตอบปัญหาหรือจดหมายที่มีผู้เขียนมาถามเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหากฎหมาย ปัญหาชีวิต ปัญหาดวงชะตา ปัญหาสุขภาพ ปัญหาเพศศึกษาปัญหาความงาม และปัญหาทั่ว ๆ ไป
 5. บทวิจารณ์และแนะนำหนังสือ ได้แก่ งานเขียนที่กล่าวถึงหนังสือในด้านการให้รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ชื่อเรื่อง ผู้ประพันธ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ราคา รวมถึงข้อดีและข้อเสียของหนังสือ และเนื้อหาโดยย่อ
 6. โหราศาสตร์ ได้แก่ การทำนายโชคชะตาราศี และพยากรณ์ชีวิตในลักษณะต่าง ๆ
 7. โฆษณา ได้แก่ การนำเสนอ ประกาศ หรือแจ้งรายละเอียดของสินค้าและบริการ
 8. การรับสมัครงาน ได้แก่ การประกาศรับสมัครผู้ร่วมงานในตำแหน่งต่าง ๆ
2. การวิเคราะห์ลักษณะการนำเสนอสารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันบนอินเทอร์เน็ต หมายถึง การวิเคราะห์ลักษณะการนำเสนอสารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวันโดยจะวิเคราะห์ใน 3 ประเด็น คือ
- 2.1 วัตถุประสงค์ของการนำเสนอ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร ให้ข้อเสนอแนะให้ความบันเทิง และเพื่อการโฆษณา

2.2 รูปแบบการนำเสนอ คือ การนำเสนอสารสนเทศในลักษณะที่เป็นข้อความ ภาพประกอบ ข้อความและภาพประกอบ ภาพเคลื่อนไหว นอกจากนี้ยังมีเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลอื่น

2.3 องค์ประกอบอื่นที่มีบนเว็บไซต์ ได้แก่ บริการส่งอีเมล บริการดาวน์โหลด ข้อมูลหรือโปรแกรมต่าง ๆ มีกระทำให้ร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอข่าวย้อนหลัง ตั้งหัวข้อให้ร่วมโหวตให้คะแนน และการบันทึกสถิติผู้เข้าชมเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์นั้น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของหนังสือพิมพ์ในช่วง พ.ศ. 2534-2545 ได้แก่

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย แบ่งเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ในรูปแบบสิ่งพิมพ์ และงานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต ดังนี้

1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ในรูปแบบสิ่งพิมพ์

ศิริวรรณ พิมพ์จันทร์ (2534) วิเคราะห์การให้บริการข่าวของสำนักข่าวไทย: ทศนะจากนักหนังสือพิมพ์ผู้ให้บริการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะการให้บริการข่าวของสำนักข่าวไทย และลักษณะการให้บริการที่นักหนังสือพิมพ์คาดหวังจากสำนักข่าวไทย รวมทั้งเพื่อเป็นแนวทางให้สำนักข่าวไทย ได้ปรับปรุงการให้บริการเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคด้วยวิธีการเชิงการตลาด การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับแหล่งข้อมูลบุคคล 2 กลุ่มคือ ผู้บริหารของสำนักข่าวไทย และนักหนังสือพิมพ์ผู้ให้บริการข่าวของสำนักข่าวไทยเพื่อหาคำตอบ สำหรับประเด็นการบริหารองค์กรและการดำเนินงานของสำนักข่าวไทย ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อคุณภาพข่าวที่น่าเสนอ การให้บริการข่าวและการกำหนดราคาของเอกสารข่าวของสำนักข่าวไทย จากผลการศึกษาที่ได้ พบว่านักหนังสือพิมพ์เห็นว่าคุณภาพข่าวของสำนักข่าวไทยเท่าที่ปรากฏออกมายังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก เนื่องจากสำนักข่าวไทยเป็นองค์กรของรัฐ มีการบริหารงาน การบังคับบัญชาตามระบบราชการ และมีอิทธิพลจากผู้บริหารหรือนักการเมืองเข้ามามีส่วนในการควบคุมด้วย จึงทำให้การนำเสนอข่าวส่วนใหญ่มุ่งสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล หรือบุคคลบางกลุ่ม และคุณภาพข่าวของสำนักข่าวไทยเองก็ไม่มีมากนักในแง่ของการเจาะลึก นอกจากนั้นยังพบว่า สำนักข่าวไทยมีข้อบกพร่องในการจัดส่งเอกสารข่าวให้ลูกค้าด้วยการใช้รถจักรยานยนต์ ซึ่งบริการได้ช้ามาก ไม่ทันต่อการนำไปใช้งาน

ซึ่งผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความเห็นว่าเป็นความล่าช้าที่เกิดขึ้นทั้งจากกระบวนการทำข่าวและการส่งข่าวด้วย ส่วนประเด็นการกำหนดราคาค่าสมาชิกของเอกสารข่าวนั้น ผู้ให้ข้อมูลแสดงความเห็นว่าอัตราที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้นยังพอรับได้ แต่อาจเลิกรับในอนาคตหากมีการขึ้นราคาค่าสมาชิก ขณะที่การให้บริการยังเหมือนเดิม หรือสื่อมวลชนมีความจำเป็นในการใช้ข่าวของสำนักข่าวไทยน้อยลง

เครือวัลย์ ชัชกุล (2534) วิเคราะห์การนำเสนอหัวข้อข่าวของหนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจถึงวิธีการนำเสนอหัวข้อข่าวของหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผลการวิจัย พบว่าผู้นำเสนอหัวข้อข่าวได้แก่ หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ บรรณาธิการข่าวประจำวันของวิทยุและโทรทัศน์ จะคัดเลือกข่าวที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกมาแล้วมาเรียงลำดับตามความสำคัญ แม้ว่าบรรณาธิการจะคัดเลือกข่าวด้วยตนเอง แต่ทว่าเป็นการทำงานอยู่ในองค์กรของสังคม คุณค่าของข่าวจึงเป็นคุณค่าซึ่งเกิดขึ้นภายใต้กฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้จากปัจจัยภายในอัน ได้แก่ นโยบายของเจ้าของสื่อและผู้ร่วมงานกับปัจจัยภายนอกอันได้แก่ระบบการเมือง การควบคุมของกฎหมาย และวัฒนธรรมสังคม ด้วยเหตุที่บรรณาธิการได้สร้างความหมายของหัวข้อข่าวขึ้นเพื่อให้ผู้รับสารติดตามข่าวสารต่อไปนอกจากภารกิจหน้าที่หลักของสื่อมวลชนแล้วยังมีหน้าที่อื่น ได้แก่ หนังสือพิมพ์เน้นหน้าที่ด้านการตลาด วิทยุเน้นหน้าที่เพื่อการประชาสัมพันธ์ ภาพพจน์ที่ดีให้แก่รัฐบาล และโทรทัศน์เน้นหน้าที่ผสมผสานกันระหว่างหน้าที่เพื่อการประชาสัมพันธ์ภาพพจน์ที่ดีให้แก่รัฐบาลกับหน้าที่เพื่อการตลาด

อรพรรณ มูลจันทร์ (2535) วิเคราะห์การนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการนำเสนอและปัจจัยที่มีส่วนกำหนดการนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างหนังสือพิมพ์ 5 รายชื่อ คือ ไทยรัฐ ข่าวสด บ้านเมือง มติชน และสยามรัฐ จำนวนทั้งสิ้น 135 ฉบับ และบรรณาธิการข่าวหรือหัวข่าวจำนวน 12 คน ได้ถูกเจาะจงเลือกเพื่อวิเคราะห์ลักษณะการนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับรูปประโยค ลำดับความสำคัญ จำนวน ประเด็น ความสอดคล้องกับประเด็นในวรรคหน้า การใช้คำทับศัพท์ สมญานาม ตัวย่อ และเครื่องหมายวรรคตอน ความสอดคล้องตรงกันกับเนื้อข่าว และความเป็นกลางของพาดหัวข่าว พบว่าพาดหัวข่าวส่วนใหญ่ใช้ประโยคประธาน ประเด็นที่นำเสนอสอดคล้องกับวรรคหน้า นิยมใช้เครื่องหมายวรรคตอน สมญานาม และตัวย่อหนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าวหนักมากที่สุด คือ สยามรัฐ มีความสอดคล้องและความเป็นกลางมากที่สุด ไทยรัฐมีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางน้อยที่สุด ขณะที่ข่าวสดมี

พาดหัวข่าวที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สุด จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการข่าวและหัวหน้าหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ พบว่าปัจจัยที่มีส่วนกำหนดการนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ประกอบด้วยตัวผู้เขียนพาดหัวข่าว (บรรณาธิการข่าว หัวหน้าข่าว) แนวนโยบายของหนังสือพิมพ์ ผู้อ่าน เป้าหมาย ข้อกฎหมาย ขนาดเนื้อที่ ข้อจำกัดด้านเวลา กรอบสังคมและศีลธรรม ข้อเท็จจริง ตลอดจนช่วงเหตุการณ์ข่าว

สุชาติ เพ็ชรแก้ว (2535) วิเคราะห์ลักษณะของอุตสาหกรรมข่าวในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการผลิต และลักษณะการกระจายข่าวของอุตสาหกรรม ตลอดจนถึงภาพรวมและลักษณะของอุตสาหกรรมข่าวในประเทศไทยโดยการประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด เรื่อง “โรงงานข่าว”, “การผลิตข่าว”, “การกระจายผลิตภัณฑ์” และ “อุตสาหกรรมสื่อสาร” เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ผลการศึกษาสรุปได้ว่า อุตสาหกรรมข่าวในประเทศไทยสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ 1) อุตสาหกรรมข่าวที่ผลิตและให้บริการข่าวผ่านสื่อมวลชน อันได้แก่ สำนักข่าวและ 2) อุตสาหกรรมข่าวที่ผลิตและกระจายข่าวให้แก่ ผู้รับสาร อันได้แก่ สื่อมวลชน นอกจากนั้นผลการวิเคราะห์ลักษณะของอุตสาหกรรมข่าวในประเทศไทยสามารถสรุปได้คือ ผู้ประกอบการของอุตสาหกรรมข่าวมีความสัมพันธ์กันในเชิงโครงสร้างอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากการมีแหล่งทรัพยากรเดียวกัน (อันได้แก่ ผู้รับสาร กลุ่มโฆษณา เงินทุน เป็นต้น) แต่ผู้ประกอบการทั้งหมดก็สามารถดำรงอยู่ในธุรกิจนี้ได้ด้วยการสร้างขอบเขตเฉพาะทางการตลาดขึ้นใน 4 ประการ อันได้แก่ ระบบเนื้อหา แหล่งรายได้ อุปสรรคในการเข้าสู่อุตสาหกรรม และการมีขอบเขตในการปฏิบัติการที่แตกต่างกัน อีกทั้งองค์ประกอบในเชิงโครงสร้างส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้ประกอบการภายในอุตสาหกรรมข่าวในลักษณะที่ผู้ประกอบการมักมีการเลียนแบบซึ่งกันและกันทั้งในส่วนของการจัดการด้านบรรณาธิการและธุรกิจ เพื่อลดความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับการแข่งขันทางธุรกิจ อีกทั้งสินค้าข่าวมักปรากฏในรูปแบบตายตัวหรือแบบแผนเดิม ๆ ทั้งนี้เพราะการผลิตข่าวจะถูกควบคุมโดยผู้บริหาร กฎเกณฑ์ และรูปแบบของแต่ละองค์กรนั่นเอง

อัญชลี ชัยวรพร (2535) วิเคราะห์การเปรียบเทียบรูปลักษณ์และเนื้อหาหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบรูปลักษณ์และเนื้อหาหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและภาษาอังกฤษแต่ละฉบับ พร้อมทั้งจัดกลุ่มหนังสือพิมพ์ตามลักษณะรูปลักษณ์และเนื้อหาหน้าหนึ่ง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันที่ศึกษามีทั้งสิ้น 11 ฉบับ คือ ไทยรัฐ ข่าวสด ดาวสยาม เดลินิวส์

บ้านเมือง มติชน เดลินิวส์ สยามรัฐ แนวหน้า บางกอกโพสต์ และเดอะเนชั่น ฉบับระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2533 ถึง 30 มิถุนายน 2534 โดยเริ่มตั้งแต่ฉบับวันพุธหมุนเวียนตามลำดับเดือนละฉบับ ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 132 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะรูปลักษณ์และเนื้อหาในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์สามารถแบ่งกลุ่มหนังสือพิมพ์ได้เป็น 5 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาเบา-รูปแบบสะดุดตา ได้แก่ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ มีลักษณะเน้นการนำเสนอเนื้อหาเบามากกว่าเนื้อหาหนัก และเน้นพาดหัวข่าวและภาพเป็นส่วนใหญ่ 2) กลุ่มหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาทั้งเบา-รูปแบบสะดุดตา ได้แก่ ข่าวสด ดาวสยาม และบ้านเมือง หนังสือพิมพ์ในกลุ่มนี้จะเน้นเนื้อหาทั้งหนักและเบา ในปริมาณที่ใกล้เคียงกันแต่เน้นพาดหัวข่าวและภาพเป็นส่วนใหญ่ 3) กลุ่มหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาหนัก-รูปแบบสะดุดตา ได้แก่ มติชนเพียงฉบับเดียว ที่เน้นพาดหัวข่าวและภาพมากเป็นพิเศษ แต่เน้นเนื้อหาเป็นเนื้อหาหนักมากกว่าเนื้อหาเบา 4) กลุ่มหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาหนัก-รูปแบบเรียบง่าย ได้แก่ เดลินิวส์ แนวหน้า สยามรัฐ เป็นหนังสือที่เน้นการเสนอเนื้อหา แต่จะเน้นพาดหัวข่าว ภาพ และตัวข่าวใน ปริมาณที่ใกล้เคียงกัน 5) กลุ่มหนังสือพิมพ์ประเภทเนื้อหาหนัก-รูปแบบเรียบง่าย ได้แก่ บางกอกโพสต์ และเดอะเนชั่น เป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นเนื้อหาหนักและนำเสนอตัวข่าวมากกว่าพาดหัวข่าวและภาพ

จิตสุตา รูปงาม (2536) วิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับโภชนาการของหนังสือพิมพ์รายวันไทย (2535-2536) การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประเภทของเนื้อหา ปริมาณและความถี่ เนื้อหาในการเสนอเนื้อหา รูปแบบเนื้อหา บทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันไทยในการเสนอเนื้อหา และเปรียบเทียบปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับโภชนาการของหนังสือพิมพ์รายวันประเภทประชานิยม ประชากร คือ หนังสือพิมพ์รายวันไทยที่ออกจำหน่ายระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2535 – 30 กันยายน 2536 กลุ่มตัวอย่างคือ หนังสือพิมพ์รายวันไทย 4 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ซึ่งเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์รายวันประเภทประชานิยม หนังสือพิมพ์สยามรัฐและหนังสือพิมพ์มติชน ซึ่งเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพ จำนวน 208 ฉบับ ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) หนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ชื่อฉบับ เสนอเนื้อหาประเภทการส่งเสริมพฤติกรรมบริโภคเพื่อโภชนาการและการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านอาหารและโภชนาการมากที่สุด 2) หนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ชื่อฉบับ มีปริมาณความถี่ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับโภชนาการโดยเฉลี่ยไม่ถึงฉบับละ 1 ชิ้น และมีปริมาณเนื้อหาไม่ถึงร้อยละ 1 ของเนื้อหาในการเสนอเนื้อหาทั้งฉบับ 3) หนังสือพิมพ์รายวันไทย 4 ชื่อฉบับ เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับโภชนาการในรูปแบบของคอลัมน์ประจำมากที่สุด และมีบทบาทเป็นแหล่งแจ้งข่าวและให้ความรู้

มากที่สุด 4) หนังสือพิมพ์รายวันประเภทประชานิยมเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับโภชนาการทั้งในปริมาณ ความถี่และปริมาณเนื้อที่มากกว่าหนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพ

ดนัย หวังบุญชัย (2537) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจและสร้างความพึงพอใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของหนังสือพิมพ์รายวัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานภาพและพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในองค์กรธุรกิจหนังสือพิมพ์รายวัน การรับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรระดับผู้บริหาร และปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศระดับปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลากรมีพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับปานกลาง โดยอุปกรณ์ที่ใช้เป็นประจำคือ โทรศัพท์สำนักงาน เครื่องคอมพิวเตอร์ วิทยุติดตัว และเครื่องโทรสาร ลักษณะงานที่ใช้บ่อยคือ งานทางด้านการพิมพ์เอกสาร การสื่อสารระหว่างบุคคล และการเรียกใช้ฐานข้อมูล 2) บุคลากรที่มีระดับการศึกษา การมีประสบการณ์ทางด้านการสัมมนาการดูงาน และอภิปรายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสังกัดองค์กรหนังสือพิมพ์ที่แตกต่างกันนั้น จะมีพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่สถานภาพทางด้านอื่น เช่น เพศ อายุ และอายุการทำงานไม่มีความแตกต่าง 3) บุคลากรระดับผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ทางด้านการฝึกอบรม การดูงาน การสัมมนาที่แตกต่างกันจะให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ขณะที่สถานภาพทางด้านอื่น เช่น เพศ อายุ และอายุการทำงานไม่มีความแตกต่างกัน 4) ทางด้านปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในระดับปฏิบัติการ พบว่าผู้ที่มิเพศ และอายุการทำงานในวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่แตกต่างกันจะมีความพึงพอใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต่างกัน

เบญจวรรณ นรสิงห์ (2538) ศึกษาการนำเสนอและการคัดเลือกภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำเสนอภาพข่าวและแนวทาง การคัดเลือกภาพข่าวที่ลงตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ หนังสือพิมพ์รายวัน 5 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ บ้านเมือง มติชน สยามรัฐ และเดอะเนชั่น โดยทำการวิเคราะห์ปริมาณ ลักษณะของภาพข่าว และประเภทของภาพข่าวที่ลงตีพิมพ์รวมไปถึงสัมภาษณ์แนวทางหรือปัจจัยในการคัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับ ผลการวิจัยพบว่าในด้านจำนวนของภาพข่าว หนังสือพิมพ์บ้านเมืองนำเสนอภาพข่าวจำนวนมากที่สุด ขณะที่หนังสือพิมพ์สยามรัฐนำเสนอ

ภาพข่าวจำนวนน้อยที่สุด ในด้านเนื้อหาของภาพข่าว หนังสือพิมพ์เดอะเนชั่นนำเสนอเนื้อหาที่มากที่สุด และไทยรัฐนำเสนอเนื้อหาที่น้อยที่สุด ส่วนลักษณะของภาพข่าวที่หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอมากที่สุด คือ ภาพเหตุการณ์หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ รองลงมาคือ ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า และภาพกราฟิกนำเสนอเนื้อหาที่น้อยที่สุด ส่วนประเภทของภาพข่าวที่หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอมากที่สุด คือ ภาพข่าวบันเทิง ภาพข่าวเศรษฐกิจ ภาพข่าวบุคคล/สังคม ส่วนภาพข่าวในพระราชสำนักมีการนำเสนอเนื้อหาที่น้อยที่สุด จากการสัมภาษณ์ผู้คัดเลือกภาพข่าว พบว่า ผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันทุกฉบับจะให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลกระทบกับผู้อ่านโดยตรง เช่น เลือกรูปภาพข่าวที่มีประโยชน์ต่อผู้อ่าน เตือนภัยอันตราย สร้างความรู้สึกที่ดีต่อผู้อ่านมากกว่า ภาพข่าวที่สร้างประโยชน์ให้แก่หนังสือพิมพ์ที่สังกัด

อังคณา วิเชียรรัตน์ (2539) ศึกษาบทบาทการให้ความรู้ทางเศรษฐกิจของหนังสือพิมพ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ประเภทของเนื้อหาในการนำเสนอข้อมูล ข่าวสารทางเศรษฐกิจเปรียบเทียบระหว่างหนังสือพิมพ์ประชานิยม หนังสือพิมพ์คุณภาพ และหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ 2) รูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารทางเศรษฐกิจ เปรียบเทียบระหว่างหนังสือพิมพ์ประชานิยม หนังสือพิมพ์คุณภาพ และหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ 3) บทบาทและรูปแบบการให้ความรู้ทางเศรษฐกิจ เปรียบเทียบระหว่างหนังสือพิมพ์ประชานิยม หนังสือพิมพ์คุณภาพและหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชน และกรุงเทพธุรกิจ จำนวน 267 ฉบับ ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนพฤศจิกายน 2538 รวม 6 เดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และร้อยละ ส่วนการวิจัยเชิงสำรวจใช้กลุ่มตัวอย่าง 150 คน ประกอบด้วย 5 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน คือ นักธุรกิจ ข้าราชการและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน อาจารย์มหาวิทยาลัย และนักศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ความถี่ร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจมีความถี่ในการนำเสนอเนื้อหาทางเศรษฐกิจมากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพและหนังสือพิมพ์คุณภาพมีการนำเสนอเนื้อหาทางเศรษฐกิจมากกว่าหนังสือพิมพ์ประชานิยม 2) หนังสือพิมพ์ประชานิยมมีการนำเสนอเนื้อหาทางเศรษฐกิจเน้นหนักด้านการเงิน การธนาคารและการคลัง คมนาคม ตลาดทุนและหุ้น หนังสือพิมพ์คุณภาพเน้นหนักด้านการเงิน การคลัง ตลาดทุนและหุ้น ก่อสร้างและที่ดิน ในขณะที่หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจเน้นหนักด้านเศรษฐกิจต่างประเทศ การเงิน การธนาคารและการคลัง ตลาดทุนและหุ้น 3) หนังสือพิมพ์ประชานิยมให้ความรู้ทางเศรษฐกิจมากกว่าหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ และหนังสือพิมพ์คุณภาพ ในขณะที่เดียวกันหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจให้

ความรู้ทางเศรษฐกิจมากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพ เมื่อเทียบกับการนำเสนอเนื้อหาทางเศรษฐกิจทั้งหมดของแต่ละฉบับ ส่วนการวิจัยเชิงสำรวจพบว่า 1) ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะอ่านหนังสือพิมพ์วันละ 2-3 ฉบับ 2) เนื้อหาทางเศรษฐกิจที่ผู้อ่านสนใจมากที่สุด 3 อันดับคือ การเงิน การธนาคารและการคลัง การสื่อสาร และการท่องเที่ยว 3) เนื้อหาทางเศรษฐกิจที่ผู้อ่านมีการนำไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด 3 อันดับคือ การสื่อสาร การเงิน การธนาคารและการคลัง การตลาด 4) วัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่อ่านเพิ่มเพื่อพูนความรู้เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ และเพื่อประกอบธุรกิจ 5) ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ต้องการให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาทางเศรษฐกิจในทุก ๆ ด้านที่ระบุไว้ และต้องการให้ลดเนื้อหาทางด้านรถยนต์ ก่อสร้างและที่ดิน ตลาดทุนและหุ้นลงด้วย

ดลฤดี พิธิษฐการ (2539) ศึกษารูปแบบและปริมาณการใช้ข้อมูลทางสถิติประกอบการเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวัน การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและปริมาณการใช้ข้อมูลทางสถิติประกอบการเสนอเนื้อหาข่าว และเนื้อหาอื่นในหนังสือพิมพ์รายวัน ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวัน 8 ชื่อฉบับ ได้แก่ มติชน สยามรัฐ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ผู้จัดการรายวัน กรุงเทพธุรกิจ สยามกีฬารายวัน และโลกกีฬารายวัน รวมทั้งการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ในสังกัดหนังสือพิมพ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 ชื่อฉบับ เกี่ยวกับรูปแบบปริมาณ และแนวโน้มการใช้ข้อมูลทางสถิติประกอบการเสนอเนื้อหาข่าว และเนื้อหาอื่นในหนังสือพิมพ์รายวัน ผลการวิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพกับหนังสือพิมพ์ปริมาณมีรูปแบบการใช้ข้อมูลทางสถิติประกอบการเสนอเนื้อหาข่าว และปริมาณการใช้ข้อมูลทางสถิติประกอบการเสนอเนื้อหาข่าวแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าหนังสือพิมพ์เนื้อหาทั่วไปกับหนังสือพิมพ์เนื้อหาเฉพาะด้านมีปริมาณการใช้ข้อมูลทางสถิติประกอบการเสนอเนื้อหาข่าวแตกต่างกัน

อภิชาต พุกสวัสดิ์ (2540) วิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 4 ชื่อฉบับที่ได้รับรางวัลส่งเสริมความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ในการส่งเสริมความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อศึกษารูปแบบการนำเสนอเนื้อหา ประเภทของเนื้อหา บทบาทในการนำเสนอเนื้อหา โดยใช้ระเบียบวิธีวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย 4 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชน บ้านเมือง ไทยรัฐ และสยามรัฐ จำนวน 12 ฉบับ นอกจากนี้ยังใช้การสัมภาษณ์เจาะลึกบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ บรรณาธิการในหน้าสำหรับเด็กและเยาวชน และผู้เขียนประจำในหน้าสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อศึกษานโยบายและแนวความคิดของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทั้ง 4 ชื่อฉบับ ที่มีต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชน ตลอดจนได้สัมภาษณ์เจาะลึก

ความคิดเห็น ความเข้าใจ ความต้องการ รวมถึงข้อเสนอแนะของผู้รับสารที่เป็นเด็กและเยาวชนที่มีต่อเนื้อหาในหน้าสำหรับเด็กและเยาวชน โดยวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการสัมภาษณ์เจาะลึกในรูปแบบของการบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาซึ่งจำแนกเป็น ข่าว บทความ สารคดี คอลัมน์ประจำ เน้นรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ในหน้าสำหรับเด็กและเยาวชนของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทั้ง 4 ชื่อฉบับมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับนำเสนอเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ในรูปแบบของข่าวมากที่สุด 2) ประเภทของเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนทั้ง 11 ประเภทของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทั้ง 4 ชื่อฉบับ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับนำเสนอเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ในการศึกษามากที่สุด 3) บทบาทในการนำเสนอเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทั้ง 4 ชื่อฉบับ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 โดยหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ นำเสนอด้วยบทบาทในการเป็นแหล่งแจ้งข่าวสารมากที่สุด 4) ด้านนโยบายและแนวคิดของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการนำเสนอเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชน พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทั้ง 4 ชื่อฉบับนำเสนอเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ให้แก่เด็กและเยาวชนสอดคล้องกับนโยบายและแนวความคิดของหนังสือพิมพ์ 5) ด้านความคิดเห็น ความสนใจ ความต้องการ พบว่าหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทั้ง 4 ชื่อฉบับ นำเสนอเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้สอดคล้องกับความคิดเห็น ความสนใจ ความต้องการของเด็ก/เยาวชน

ประวุฒิ เพิ่มทรัพย์ (2540) ศึกษาการรับนวัตกรรมอินเทอร์เน็ตของกลุ่มอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์ การปรับตัวขององค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงกระบวนการรับนวัตกรรมอินเทอร์เน็ตของคนในอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์ว่ามีลักษณะอย่างไร มีอัตราการรับช้า-เร็วอย่างไร รวมถึงศึกษาถึงอิทธิพลของการรับนวัตกรรมอินเทอร์เน็ตที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในองค์กร อาทิ รูปแบบพฤติกรรมการทำงานของผู้สื่อข่าวฝ่ายโฆษณา ฝ่ายศิลป์ และโครงสร้างองค์กร และการศึกษาถึงแนวโน้มของอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและแนวคิดสำคัญที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารงานนวัตกรรม และทฤษฎีองค์กร ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการรับนวัตกรรมอินเทอร์เน็ตของกลุ่มคนในอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์เกิดขึ้นจากการเริ่มรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่างประเทศ แล้วนำมาใช้ในองค์กร โดยมีอัตราการรับนวัตกรรมที่ค่อนข้างเร็ว คือจัดอยู่ในกลุ่มนำสมัยถึงล้ำสมัย โดยปัจจัยที่มีผลให้เกิดการยอมรับคือลักษณะของอินเทอร์เน็ตที่มีความได้เปรียบเทคโนโลยีที่ใช้อยู่ และมีความสอดคล้องกับ

ลักษณะการทำงานของหนังสือพิมพ์ที่ต้องการบริโภคข่าวสาร ส่วนผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการรับนวัตกรรมอินเทอร์เน็ต คือการทำงานของสื่อข่าวเปลี่ยนแปลงไปโดยหันมาใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งค้นหาข่าว โดยเฉพาะผู้สื่อข่าวต่างประเทศ ชาวกีฬา และชาวบ้านทั้งต่างประเทศ ส่วนการปรับตัวของฝ่ายโฆษณานั้นจะมีการเรียนรู้และนำมาประกอบการค้นหาข้อมูลรายชื่อลูกค้า และการปรับตัวของเจ้าหน้าที่ฝ่ายศิลป์ก็เกิดขึ้นค่อนข้างมาก โดยต้องเรียนรู้การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อปรับให้เข้ากับลักษณะงานเดิมที่มีอยู่

ภูมิสิทธิ์ บุญลิขิต (2541) วิเคราะห์ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาหน้ากีฬาของหนังสือพิมพ์รายวัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์รูปแบบเนื้อหากีฬา ปริมาณความถี่ และปริมาณเนื้อที่ในการเสนอรูปแบบเนื้อหา ประเภทกีฬาที่นำเสนอในข่าวกีฬา ลักษณะภาพกีฬา ประเภทกีฬาที่ปรากฏในภาพกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวัน รวมทั้งสัมภาษณ์นโยบายของหนังสือพิมพ์ในการเสนอเนื้อหากีฬา เปรียบเทียบระหว่างหนังสือพิมพ์รายวัน ประชากรคือ หนังสือพิมพ์รายวันที่ออกจำหน่ายระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2539 ถึง 31 ธันวาคม 2539 กลุ่มตัวอย่าง คือ หนังสือพิมพ์รายวัน ทั้งหมดที่มียอดจำหน่ายสูงสุด 4 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด และมติชน ผลการวิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ชื่อฉบับ มีรูปแบบในการเสนอเนื้อหากีฬาในด้านการรายงานข่าวมากที่สุด รองลงมาได้แก่ รูปแบบคอลัมน์สังคมกีฬา รูปแบบบทความ บทความทวิภาควิจารณ์ บทความคดีกีฬา โดยหนังสือพิมพ์มติชนมีรูปแบบในการเสนอเนื้อหากีฬามากที่สุดรวม 8 รูปแบบ รองลงมาได้แก่เดลินิวส์และข่าวสดมี 7 รูปแบบ และไทยรัฐมี 6 รูปแบบ ทางด้านปริมาณเนื้อที่และความถี่ในการเสนอเนื้อหากีฬาเดลินิวส์มีมากที่สุด รองลงมาได้แก่ไทยรัฐ ข่าวสด และมติชน ตามลำดับ ส่วนภาพกีฬาที่นำเสนอมากที่สุดคือฟุตบอล รองลงมาได้แก่ มวย กีฬาทั่วไป (ภาพกีฬาที่ไม่สามารถจัดเข้าประเภทกีฬาใดได้) เทนนิส กอล์ฟ และบาสเกตบอล เป็นต้น ทางด้านนโยบายของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ฉบับ คือให้ความสำคัญกับกีฬาที่ผู้อ่านสนใจและเป็นกีฬาที่เป็นที่นิยมในช่วงเวลานั้น ๆ มากกว่าการนำเสนอเนื้อหากีฬาเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสนใจออกกำลังกาย เล่นกีฬา เพื่อให้มีสุขภาพดี

มัทนา เจริญวงศ์ (2543) วิเคราะห์เนื้อหาการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเสนอเนื้อหาการเมืองประเภทต่าง ๆ และเปรียบเทียบปริมาณเนื้อหาที่เน้นตัวบุคคลและเนื้อหาที่เน้นนโยบาย ข่าวการเมืองเชิงตีความกับข่าวการเมืองเชิงเป็นกลาง เนื้อหาการเมืองเชิงร่ำอาารมณ์กับเนื้อหาการเมืองเชิงพัฒนา และเนื้อหาการเมืองทิศทางบวกกับเนื้อหาการเมืองทิศทางลบของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท ใช้วิธีการศึกษาแบบวิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดกรณีศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยหนังสือพิมพ์

มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ เดลินิวส์ จำนวน 184 ฉบับ และกรณีศึกษาเรื่องการอภิปราย
ไม่ไว้วางใจ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบบันทึกข้อมูล ผลการวิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์เสนอเนื้อหา
เกี่ยวกับรัฐบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในทางโจมตีมากกว่าสนับสนุน เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ
ข้าราชการและองค์กรหรือบุคคลทางการเมืองอื่น ๆ ในทางสนับสนุนมากกว่าโจมตี เสนอเนื้อหาที่
เน้นตัวบุคคลมากกว่านโยบาย เสนอข่าวการเมืองเชิงตีความมากกว่าข่าวการเมืองเชิงเป็นกลาง
เสนอเนื้อหาการเมืองเชิงเร้าอารมณ์มากกว่าเนื้อหาเมืองเชิงพัฒนาและเสนอเนื้อหาการเมือง
ทิศทางลบมากกว่าทิศทางบวก เมื่อจำแนกตามประเภทหนังสือพิมพ์พบว่าหนังสือพิมพ์ปริมาณ
เสนอเนื้อหาที่เน้นตัวบุคคล เนื้อหาการเมืองเชิงเร้าอารมณ์ ข่าวการเมืองเชิงตีความ เนื้อหา
การเมืองทิศทางลบมากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพ ส่วนกรณีศึกษาพบว่าเนื้อหาการอภิปรายไม่
ไว้วางใจของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ มีความคล้ายคลึงกันคือสนใจประเด็นที่มีความเร้าอารมณ์
เน้นตัวบุคคลมากกว่านโยบาย ให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ทางการเมือง ให้โครงสร้างการรายงาน
ข่าวแบบละคร มีความเห็นของผู้สื่อข่าวปนในเนื้อหาข่าว และใช้ผลสำรวจความเห็นประกอบการ
รายงานข่าว

ชญาณุช วีรสาร (2543) วิเคราะห์เนื้อหาด้านบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวัน มี
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเด็นการนำเสนอ คุณค่าข่าว รูปแบบการนำเสนอ รวมทั้งบทบาทการ
นำเสนอของหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์
แบบเจาะลึก ผลการศึกษาพบว่า 1) ประเภทของหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ
กับประเด็นการนำเสนอเนื้อหาด้านบันเทิงในหน้าหนึ่ง 2) หนังสือพิมพ์ต่างประเภทกันใช้คุณค่า
ข่าวเป็นเกณฑ์การคัดเลือกข่าวบันเทิงในหน้าหนึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 3) ประเภทของ
หนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญกับรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาด้านบันเทิงในหน้า
บันเทิง 4) ประเภทของหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญกับบทบาทการนำเสนอ
เนื้อหาด้านบันเทิง 5) โดยส่วนใหญ่หนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกันมีการนำเสนอเนื้อหาด้านบันเทิง
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่าหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและหนังสือพิมพ์เชิง
ปริมาณ มีนโยบายการนำเสนอเนื้อหาด้านบันเทิงที่แตกต่างกันทั้งในหน้าหนึ่งและหน้าบันเทิง

1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเผยแพร่บน อินเทอร์เน็ต

มณฑิรา อินคชสาร (2539) ศึกษาการอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์
ออนไลน์ ศึกษาเปรียบเทียบปริมาณข้อมูลที่ได้อ่าน ความจำและความพึงพอใจของผู้อ่าน โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการอ่านและการรับรู้ของผู้อ่านจากการอ่านหนังสือพิมพ์และ
หนังสือพิมพ์ออนไลน์ และความพึงพอใจของผู้อ่านในการอ่านข่าวจากสื่อแต่ละประเภท โดยมี

การจัดการทดลอง 2 ครั้ง ครั้งแรกใช้ชาวภาษาอังกฤษ และครั้งที่สองใช้ชาวไทยในการทดลอง พบว่า ผู้ที่อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์สามารถอ่านข่าวในระดับความจำได้มากกว่าผู้อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ แต่ในการอ่านข่าวถึงระดับเนื้อหาผู้ที่อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ สามารถอ่านข่าวได้มากกว่าผู้ที่อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ อย่างไรก็ตามทั้งผู้ที่อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์สามารถจดจำเนื้อหาข่าวได้ในจำนวนชิ้นข่าวที่ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้การใช้รูปภาพ และกราฟิกในหนังสือพิมพ์ออนไลน์นั้นสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้สามารถเข้ามาเปิดรับข่าวสารได้ โดยหนังสือพิมพ์ออนไลน์สามารถเพิ่มสีสันให้กับรูปภาพและกราฟิกได้อย่างไม่จำกัด เพราะการใช้สีสันต่าง ๆ ในคอมพิวเตอร์เป็นเรื่องทางเทคนิคที่ไม่เกี่ยวกับต้นทุนการผลิต และยังสามารถสร้างภาพเคลื่อนไหวได้เหมือนจริงอีกด้วย ซึ่งเทคนิคต่าง ๆ เหล่านี้ได้มีส่วนเสริมสร้างการรับรู้ การดึงดูดความสนใจ และความพึงพอใจของผู้อ่านได้

ศุจิภา ดวงมณี (2539) ศึกษาการเผยแพร่ข่าวสารผ่าน เวิลด์ ไวด์ เว็บ ของสื่อมวลชนไทย มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการใช้ เวิลด์ ไวด์ เว็บ ในการเผยแพร่ข่าวสารของสื่อมวลชนไทยที่ต่างประเภทกัน และวิเคราะห์รูปแบบข่าวสารที่เผยแพร่บน เวิลด์ ไวด์ เว็บ โดยสื่อมวลชนไทย รวมถึงศึกษาทิศทางและแนวโน้มของสื่อมวลชนไทยบน เวิลด์ ไวด์ เว็บ โดยหนังสือพิมพ์ใช้ เวิลด์ ไวด์ เว็บ เพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร จึงให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารมากกว่าการใช้กราฟิก และมัลติมีเดีย โดยต้องมีการปรับปรุงข้อมูลข่าวสารให้ทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังมีความพยายามที่จะพัฒนาการออกแบบให้มีความสวยงามมากขึ้น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการออกแบบเพื่อความสะดวกสบายในการสืบค้นด้วย

กิตติพงศ์ ไทยเจริญ (2541) ศึกษาการกำหนดนโยบายองค์กรและลักษณะการรายงานข่าวผ่านอินเทอร์เน็ต (WWW) ของสื่อมวลชนไทย โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาว่าองค์กรสื่อมวลชนแต่ละแห่งมีแนวคิดต่อการกำหนดนโยบายรายงานข่าวผ่านอินเทอร์เน็ตอย่างไร และวิเคราะห์ลักษณะการรายงานข่าวผ่านอินเทอร์เน็ตของสื่อมวลชนไทย รวมทั้งศึกษาถึงสถานภาพและแนวโน้มการรายงานข่าวผ่านอินเทอร์เน็ตของสื่อมวลชนไทยในอนาคต โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก รวมถึงการวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบจากเว็บไซต์ขององค์กรสื่อมวลชนไทย ผลการวิจัยพบว่า ในปัจจุบันนี้องค์กรสื่อมวลชนไทยได้กำหนดนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการรายงานข่าวสารข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น ไม่ได้จัดทำอินเทอร์เน็ตเพื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ด้านความทันสมัยขององค์กรเพียงอย่างเดียวเช่นที่ผ่านมา โดยองค์กรสื่อมวลชนไทยทุกแห่งมีการศึกษาและพัฒนาให้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่ออีกช่องทางหนึ่งในการ

เผยแพร่ข่าวและข้อมูล รวมทั้งเริ่มทดลองแนวทางการสร้างรายได้จากการจัดทำอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะการพื้นที่โฆษณา ลักษณะการรายงานข่าว และข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตในขณะนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอเนื้อหาจากสื่อหลักมาขึ้นสื่ออินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนข้อมูลให้สอดคล้องกับคุณลักษณะการนำเสนอของอินเทอร์เน็ต แต่ในอนาคตลักษณะและรูปแบบการรายงานข่าวและข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต จะได้รับการพัฒนาให้มีลักษณะเฉพาะที่สอดคล้องกับสื่ออินเทอร์เน็ตและสะดวกต่อผู้ใช้งานมากขึ้น เช่นการรายงานข่าวผ่านอินเทอร์เน็ตจะรวดเร็วมากขึ้น คือมีการรายงานข่าวทันทีที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น สำหรับทิศทางในอนาคตองค์กรสื่อมวลชนไทยมีแนวโน้มที่จะพัฒนาให้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อหลักในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารมากขึ้น โดยจะเป็นรูปแบบที่สำคัญของอุตสาหกรรมการรายงานข่าวและข้อมูล แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่อวงการสื่อสารมวลชนไทยอย่างรวดเร็วนัก อย่างน้อยใน ระยะ 2-3 ปีข้างหน้า เนื่องจากประสบการณ์ความสำเร็จของการรายงานข่าวและข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตจะต้องขึ้นอยู่กับความแพร่หลายของการใช้อินเทอร์เน็ต รูปแบบของการทำธุรกิจในการรายงานข่าวและข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต รวมทั้งความมีชื่อเสียงของสื่อหลัก

กาญจนา กาญจนทวี (2542) ศึกษาแรงจูงใจ พฤติกรรม และความพึงพอใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการใช้อินเทอร์เน็ตออนไลน์ไทย โดยวิเคราะห์จากแรงจูงใจ พฤติกรรม และความพึงพอใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทย 7 ฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ผู้จัดการ กรุงเทพธุรกิจ ฐานเศรษฐกิจ บางกอกโพสต์ และเดอะเนชั่น ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ และเว็บที่มีผู้เยี่ยมชมมากอีก 4 แห่ง ทั้งสิ้น 37 คน คำตอบของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งสิ้น 1297 ชุด จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งอาศัยอยู่ในเมืองไทยให้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในการเปิดรับข่าวสารเป็นอันดับที่ 4 รองจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ต่างประเทศจะใช้อินเทอร์เน็ตออนไลน์เป็นอันดับสองรองจากโทรทัศน์ โดยแรงจูงใจที่ผลักดันให้เปิดรับคือความสะดวก เนื่องจากมีการใช้งานอินเทอร์เน็ตอยู่เป็นประจำ และความสะดวกที่สามารถเปิดรับเฉพาะข่าวสารที่สนใจ แต่เนื่องจากกลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทยมีกระจายอยู่ทั่วโลก ความแตกต่างทางประชากรศาสตร์จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบการใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน ส่วนเนื้อหาที่ผู้อ่านเปิดรับมากที่สุดคือข่าว รองลงมาคือบันเทิง และข่าวที่อ่านมากที่สุดคือข่าวหน้าหนึ่ง รองลงมาคือข่าวคอมพิวเตอร์-เทคโนโลยี และข่าวการตลาด ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วผู้อ่านมีความพึงพอใจในความสดใหม่ของข่าวและการใช้งานง่าย แต่ผู้อ่านร้อยละ 78.2 ยังต้องการให้

หนังสือพิมพ์ออนไลน์มีการเปลี่ยนแปลงโดยมีรูปแบบการนำเสนอเฉพาะตัว คือนำเสนอข่าวใหม่ เสนอในหนึ่งวัน และนำเสนอข่าวด่วนก่อนหนังสือพิมพ์จะตีพิมพ์ พร้อมทั้งมีการนำเสนอเชื่อมโยงสู่ข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกและกว้างกว่าการเปิดรับจากสื่ออื่น ๆ

เกรียงไกร ทวีโชคกิจเจริญ (2543) ศึกษาแนวโน้มหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย มีเป้าหมายเพื่อศึกษาลักษณะเนื้อหา กลุ่มผู้อ่านและคาดการณ์ แนวโน้มของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ส่วนใหญ่มาจากหนังสือพิมพ์ในรูปแบบเล่ม และไม่มีการปรับเปลี่ยนเพื่อนำเสนอบนหนังสือพิมพ์ออนไลน์ นอกจากนั้นหนังสือพิมพ์ออนไลน์ยังไม่สนใจในการใช้สื่อปฏิสัมพันธ์มาช่วยในการสนับสนุนหรือพัฒนาการรายงานข่าว และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านมากนัก ส่วนผลการสำรวจกลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ พบว่าผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษาการศึกษาระดับสูง อาศัยอยู่ในต่างประเทศ และสนใจในเนื้อหาข่าวบันเทิง คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เศรษฐกิจ การเมือง และกีฬา นอกจากนั้นผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ค่อนข้างพอใจในการนำเสนอในส่วนเว็บบอร์ด และการลบทิ้งหรือเพิ่มเติมเนื้อหา รวมทั้งข่าวด่วนและผู้อ่านมีความต้องการมากที่สุด ในส่วนการให้บริการข่าวสารเฉพาะบุคคล และการเป็นชุมชนออนไลน์ ส่วนผลของแนวโน้มหนังสือพิมพ์ออนไลน์สรุปได้ว่า กลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์มีแนวโน้มที่จะมีการขยายตัวเข้าถึงกลุ่มคนในวงกว้างมากขึ้น เนื่องจากการเติบโตของจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต รวมทั้งมีการเพิ่มเติมเนื้อหาที่แตกต่างจากฉบับเล่ม และมีการใช้สื่อปฏิสัมพันธ์ในการดึงดูดผู้บริโภคให้หันมาอ่านหนังสือพิมพ์ นอกจากนั้นหนังสือพิมพ์ออนไลน์ยังต้องแข่งขันกับสื่อในรูปแบบออนไลน์ และสื่อที่มีอยู่เดิม โดยหนังสือพิมพ์ออนไลน์จะต้องมีการปรับตัวในการแข่งขัน โดยการสร้างข้อได้เปรียบเหนือสื่อในรูปแบบเดิม ด้วยการนำศักยภาพของอินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วยในการนำเสนอเนื้อหาข่าวมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงคุณภาพและความน่าเชื่อถือของข่าวเป็นสำคัญ เมื่อต้องแข่งขันกับสื่อในลักษณะออนไลน์ ในขณะเดียวกันรายได้หลักของหนังสือพิมพ์ออนไลน์จะมาจากการโฆษณา โดยมีรายได้จากการให้บริการฐานข้อมูล รับสมัครสมาชิก และการให้บริการข่าวสารเฉพาะบุคคลเป็นรายได้รอง ส่วนแนวโน้มทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ คือทักษะในด้านการจัดการและปรับเปลี่ยนข้อมูลให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของสื่อแต่ละชนิด ขณะที่ปัจจัยทางด้านรัฐบาลเป็นปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ต่อการเติบโตของหนังสือพิมพ์ออนไลน์

กานตวี ปานสีทา (2545) ศึกษาบทบาทของเว็บมาสเตอร์ในการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อบทบาทของเว็บมาสเตอร์ในการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ โดยสัมภาษณ์เชิงลึกเว็บมาสเตอร์

เตอร์ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์และบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันฉบับเล่มทั้ง 8 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ กรุงเทพธุรกิจ มติชนรายวัน ไทยโพสต์ ผู้จัดการรายวัน The Nation Bangkok Post และวิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาที่นำเสนอทั้งฉบับเล่มและฉบับออนไลน์ โดยใช้กรอบแนวคิดของผู้เฝ้าประตูข่าวสารมาวิเคราะห์บทบาทของเว็บมาสเตอร์ในการนำเสนอเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์ออนไลน์แต่ละเว็บไซต์ มีเนื้อหาเพียงเล็กน้อยที่สร้างขึ้นเพื่อนำเสนอบนเว็บไซต์เท่านั้น ซึ่งไม่ปรากฏในทุกเว็บไซต์ ตัวอย่างเช่น หนังสือพิมพ์ออนไลน์ผู้จัดการ มีการผลิตเนื้อหาเฉพาะสำหรับนำเสนอบนออนไลน์เท่านั้น ด้านปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของเว็บมาสเตอร์ พบว่าองค์กรที่สนับสนุนการพัฒนาเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ให้เป็นช่องทางการสื่อสารอย่างเป็นเอกเทศ เว็บมาสเตอร์มีอิสระในการตัดสินใจที่จะพิจารณานำเสนอเนื้อหา โดยไม่ต้องพึ่งพาเนื้อหาจากฉบับเล่มทั้งหมด ปัจจัยด้านงบประมาณขององค์กร ส่งผลกระทบต่อเว็บมาสเตอร์ในรูปแบบและทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้เว็บไซต์ที่มีทีมงานเป็นบุคลากรภายในองค์กร เว็บมาสเตอร์จะมีความยืดหยุ่นในการพัฒนาเนื้อหามากกว่าเว็บมาสเตอร์ที่มีทีมงานเป็นบุคคลภายนอก ส่วนปัจจัยภายนอก เว็บไซต์ที่มีความมุ่งหวังในการหารายได้จากการโฆษณา เว็บมาสเตอร์จะมีข้อจำกัดมากกว่าในการจัดวางรูปแบบและนำเสนอเนื้อหา อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างรวดเร็วนั้นก็ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทของเว็บมาสเตอร์ และหากเว็บมาสเตอร์สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้ทัน ก็จะสามารถความสามารถในการพัฒนา ทักษะ ความรู้ และนำเทคโนโลยีมาใช้งานเว็บมาสเตอร์ได้อย่างเต็มที่

นรินทร์ นำเจริญ (2545) ศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ภาษาไทย มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาและรูปแบบในการนำเสนอของสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ภาษาไทย ว่าจะมีการปรับเปลี่ยนอย่างไรตามคุณลักษณะที่เปลี่ยนไป พบว่าเนื้อหาที่มีการนำเสนอในสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ยังคงเป็นเนื้อหาเดียวกับที่นำเสนอในสื่อหนังสือพิมพ์กระดาษ มีการปรับแก้เล็กน้อยมาก การนำเสนอเนื้อหาผ่านทางอินเทอร์เน็ตเป็นเพียงการเพิ่มช่องทางในการสื่อสารเท่านั้น ในส่วนรูปแบบการนำเสนอ พบว่าสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ยังไม่มีการพัฒนา รูปแบบตามคุณลักษณะของความเป็นสื่อออนไลน์นัก ไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาษา เนื้อหา และโครงสร้าง การเป็นสื่อผสม (Multimedia) การให้ผู้รับสารมีส่วนร่วม (Interactive) การเชื่อมโยงหลายมิติ (Hypertext) การปรับปรุงข้อมูลใหม่ (Update) และการบริการค้นหาข้อมูล (Search) แม้สื่อออนไลน์ในปัจจุบันจะมีความพยายามในการปรับคุณลักษณะเหล่านี้มาใช้มากขึ้น แต่ก็ยังไม่ชัดเจนและไม่กลมกลืนนัก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสื่อออนไลน์ในปัจจุบันยังไม่มีรายได้ที่แท้จริง

มากนัก โดยหนังสือพิมพ์ผู้จัดการและหนังสือพิมพ์ในเครือเดอะเนชั่น ได้แก่ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ และหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ได้นำคุณลักษณะเหล่านี้มาใช้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

เนลเซน (Nelsen, 1997) ศึกษาการออกแบบฟอนต์เพจของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่นักศึกษาวิทยาลัยชื่นชอบ การศึกษครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความต้องการของผู้อ่านส่วนใหญ่ที่ต้องการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่มีลักษณะเหมือนกับหนังสือพิมพ์ในรูปแบบเล่ม แต่ผู้ออกแบบฟอนต์เพจของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไม่สามารถทำอย่างนั้นได้ทั้งหมด โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษา 100 คน จากหลากหลายสาขาวิชาและชั้นเรียนของมหาวิทยาลัยแห่งมลรัฐยูทาห์ โดยให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเข้าใช้เว็บเพจของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ และศึกษาหนังสือพิมพ์รายวันที่ออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ตจำนวน 554 ชื่อฉบับ หลังจากนั้นจึงเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาแล้วนำมาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 85 ของนักศึกษาต้องการฟอนต์เพจที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีรูปแบบที่ทันสมัย โดยมีสารบัญและดรชนีประกอบ นอกจากนี้ยังพบว่าครึ่งหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันที่ออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ตทั้ง 554 ชื่อฉบับล้วนแต่มีการออกแบบฟอนต์เพจโดยใช้สารบัญและดรชนีทั้งสิ้น

โรดริกuez (Rodriguez, 1998) ศึกษาหนังสือพิมพ์ภาษาละตินอเมริกันบนอินเทอร์เน็ตโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์ภาษาละตินอเมริกันบนอินเทอร์เน็ต โดยทำการศึกษาหนังสือพิมพ์ภาษาละตินอเมริกัน 2 ชื่อฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ La Prensa San Diego และหนังสือพิมพ์ San Diego Union-Tribune ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวที่นำเสนอภายใน 3 วันของหนังสือพิมพ์และการเข้าอ่านหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าหนังสือพิมพ์ La Prensa San Diego มีผู้เข้าอ่านมากกว่าหนังสือพิมพ์ San Diego Union-Tribune เนื่องจากหนังสือพิมพ์ La Prensa San Diego มีการนำเสนอเนื้อหาที่มีเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับประเทศแถบลาตินอเมริกา และยังเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย อีกทั้งการนำเสนอเนื้อหา บนอินเทอร์เน็ตของหนังสือพิมพ์ La Prensa San Diego ยังมีประสิทธิภาพมากกว่าด้วย

มอริส (Morris, 2000) ศึกษาการผลิตเว็บเพจของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ได้รับความนิยมและไม่ได้รับความนิยม เป็นการศึกษาหนังสือพิมพ์ 3 รายชื่อของสหรัฐฯ ที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต เพื่อหาข้อจำกัดของการดำเนินการเผยแพร่และความสนใจของผู้อ่าน โดยใช้วิธีการสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานในบริษัทผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ 3 แห่ง ดังนี้ เมอคิวรีเซ็นเตอร์ แห่ง ซานโจส คาลิฟ (The Mercury Center in San Jose, Calif), แคมป์บา ทริบูน

ออนไลน์ แห่ง แทมปา ฟลา (Tampa Tribune Online in Tampa Fla) และ เฮอรัลด์ บูลิติน ออนไลน์ แห่ง แอนเดอร์สัน (The Herald Bulletin Online in Anderson, Ind.) ผลการศึกษาพบว่าข่าวสารและข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นเมื่อนำมาวิเคราะห์แล้ว จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเว็บเพจ รวมถึงการปรับปรุงวิธีดำเนินงานและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลต่อการจัดทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์ต่อไป

ซิงกาเรียลลี (Zingarelli, 2000) ศึกษาการปรับเปลี่ยนสื่อให้เข้ากับอุปกรณ์ออนไลน์แบบใหม่ พบว่าทุกวันนี้แหล่งข่าวออนไลน์ได้เปลี่ยนแปลงไปมาก เนื่องจากอุปกรณ์แบบใหม่ได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว โดยมีการนำเสนอแหล่งข่าวผ่านทางเว็บ จะเห็นได้จากปัจจุบันมีการเผยแพร่แหล่งข่าวทางเว็บไซต์เป็นจำนวนมาก แต่การเผยแพร่แหล่งข่าวทางอินเทอร์เน็ตมีเนื้อหาไม่แตกต่างจากการเผยแพร่ทางสื่อแบบเดิม ทำให้การนำเสนอไม่น่าสนใจเท่าที่ควร อีกทั้งยังได้ศึกษาถึงข้อดีและข้อเสียของการเผยแพร่แหล่งข่าวทางอินเทอร์เน็ต และยังสำรวจการโฆษณาจากแหล่งข่าวบนอินเทอร์เน็ตและแหล่งข่าวแบบเดิม ซึ่งพบว่ามี ความแตกต่างกัน

ลี (Li, 2002) วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอสารสนเทศของสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และหน่วยงานธุรกิจ ที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาถึงเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดทำและแก้ไขปรับปรุงเว็บไซต์ ด้วยการรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์จำนวน 50 รายชื่อ โทรทัศน์ 50 สถานี และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ 50 แห่ง ที่ผลิตในสหรัฐฯ โดยพิจารณาถึงประเภท ขนาด และช่วงเวลาของเว็บไซต์ ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิตเว็บไซต์ โดยเป็นการรวมเอาธุรกิจ สื่อ และเทคโนโลยีมาใช้ ผลการวิจัยระบุว่าเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์นั้นมีการแก้ไขปรับปรุงมากกว่าเว็บไซต์ของโทรทัศน์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ใช้เทคโนโลยีเพียง 2-3 อย่างในการผลิตเว็บไซต์ แต่เว็บไซต์ของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์นั้นต้องใช้เทคโนโลยีหลักทั้งหมด นอกจากนี้ยังพบว่าเว็บไซต์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเป็นประจำได้รับความนิยมและมีมากกว่าเว็บไซต์ที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ ด้วย

3. สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้

3.1 ในด้านการวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบเนื้อหาของหนังสือพิมพ์

อัญชลี ชัยวรพร (2535) พบว่าลักษณะรูปลักษณ์และเนื้อหาหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์แบ่งได้เป็น 5 กลุ่ม คือ 1) หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาเบา-รูปแบบสะดุดตา ได้แก่ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ 2) หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาหนัก-รูปแบบสะดุดตา ได้แก่ ข่าวสด ดาวสยาม และบ้านเมือง 3) หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเนื้อหาหนัก-รูปแบบสะดุดตา ได้แก่ มติชน 4) หนังสือพิมพ์ประเภทเนื้อหาหนัก-รูปแบบเรียบง่าย ได้แก่ บางกอกโพสต์ และ

เดอะเนชั่น ทั้งนิตยสารวิจัยของ ดลฤดี พิเศษฐการ (2539) ยังพบว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพกับหนังสือพิมพ์ปริมาณ มีรูปแบบและปริมาณการใช้ข้อมูลทางสถิติประกอบเนื้อหาข่าวแตกต่างกัน อีกทั้งอภิชาต พุกสวัสดิ์ (2540) ยังพบว่ารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ในหน้าสำหรับเด็กและเยาวชนของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยสอดคล้องกับนโยบายและแนวความคิดของหนังสือพิมพ์ และยังสอดคล้องกับความคิดเห็น ความสนใจ และความต้องการของเด็กและเยาวชนด้วย

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหาทางด้านต่าง ๆ อาทิเช่น งานวิจัยของ จิตสุตา รูปงาม (2536) พบว่าการนำเสนอเนื้อหาทางด้านโภชนาการของหนังสือพิมพ์รายวันนั้นมีปริมาณเนื้อหาที่ไม่ถึงร้อยละ 1 ของเนื้อหาในการนำเสนอเนื้อหาทั้งฉบับ และหนังสือพิมพ์รายวันประเภทประชานิยมเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับโภชนาการทั้งในปริมาณและความถี่มากกว่าหนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพ ด้าน อังคณา วิเชียรรัตน์ (2539) พบว่า 1) หนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจมีความถี่ในการนำเสนอเนื้อหาทางเศรษฐกิจมากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพและหนังสือพิมพ์ประชานิยมตามลำดับ และหนังสือพิมพ์ประชานิยมมีการนำเสนอเนื้อหาทางเศรษฐกิจเน้นหนักด้านการเงิน การธนาคารและการคลัง คมนาคม ตลาดทุนและหุ้น หนังสือพิมพ์คุณภาพเน้นหนักด้านการเงิน การคลัง ตลาดทุนและหุ้น ก่อสร้างและที่ดิน ในขณะที่หนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจเน้นหนักด้านเศรษฐกิจต่างประเทศ การเงิน การธนาคารและการคลัง ตลาดทุนและหุ้น ตามลำดับ อีกทั้งยังพบว่าเนื้อหาทางเศรษฐกิจที่ผู้อ่านสนใจมากที่สุด 3 อันดับคือ การเงิน การธนาคารและการคลัง การสื่อสาร และการท่องเที่ยว และเนื้อหาทางเศรษฐกิจที่ผู้อ่านมีการนำไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด 3 อันดับคือการสื่อสาร การเงิน การธนาคาร และการคลัง การตลาด ในด้านวัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือพิมพ์มักอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ และเพื่อประกอบธุรกิจ ส่วน ภูมิสิทธิ์ บุญลิขิต (2541) พบว่าหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 รายชื่อ มีรูปแบบในการเสนอเนื้อหากีฬาในด้านการรายงานข่าวมากที่สุด รองลงมาได้แก่ รูปแบบคอลัมน์สังคมกีฬา บทความ บทวิพากษ์วิจารณ์ บทสารคดีกีฬา โดยหนังสือพิมพ์มติชนมีรูปแบบในการเสนอเนื้อหากีฬามากที่สุดรวม 8 รูปแบบ รองลงมา ได้แก่ เดลินิวส์และข่าวสดมี 7 รูปแบบ และไทยรัฐมี 6 รูปแบบ ทางด้านปริมาณเนื้อหาและความถี่ในการเสนอเนื้อหากีฬาเดลินิวส์มีมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ไทยรัฐ ข่าวสด และมติชน ตามลำดับ ส่วนภาพกีฬาที่นำเสนอมากที่สุดคือฟุตบอล รองลงมาได้แก่ มวย กีฬาทั่วไป (ภาพกีฬาที่ไม่สามารถจัดเข้าประเภทกีฬาใดได้) เทนนิส กอล์ฟ และบาสเกตบอล เป็นต้น ทางด้านนโยบายของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ฉบับ คือให้ความสำคัญกับกีฬาที่ผู้อ่านสนใจและเป็นกีฬาที่เป็น

ที่นิยมในช่วงเวลานั้น ๆ มากกว่าการนำเสนอเนื้อหากีฬาเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสนใจออกกำลังกาย เล่นกีฬา เพื่อให้มีสุขภาพดี ทางด้าน มัทนา เจริญวงศ์ (2543) พบว่าเนื้อหาทางการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ชื่อฉบับมีความคล้ายคลึงกันคือ สนใจประเด็นที่มีความเร้าอารมณ์ เน้นตัวบุคคลมากกว่านโยบาย ให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ทางการเมือง ใช้โครงสร้างการรายงานข่าวแบบละคร มีความเห็นของผู้สื่อข่าวปนในเนื้อหา และใช้ผลสำรวจความเห็นประกอบการรายงานข่าว นอกจากนี้ ชญานุช วีรสสาร (2543) ยังพบว่ารูปแบบและเนื้อหาด้านบันเทิงของหนังสือพิมพ์รายวันจะมีเนื้อหาไม่แตกต่างกันนัก หากเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกัน และยังพบว่าหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ มีนโยบายการนำเสนอเนื้อหาด้านบันเทิงมีการนำเสนอเนื้อหาด้านบันเทิงแตกต่างกันทั้งในหน้าหนึ่งและหน้าบันเทิง

3.2 ในด้านนโยบายการผลิตและการนำเสนอสารสนเทศของหนังสือพิมพ์

งานวิจัยของ ศิริวรรณ พิมพ์จันทร์ (2534) กับงานวิจัยของ สุชาดา เพ็ชรแก้ว (2535) สอดคล้องกันในแง่ที่ว่า การผลิตข่าวนั้นมักถูกควบคุมโดยผู้บริหาร และข่าวที่ผลิตออกมา ก็มักอยู่ในรูปแบบเดิม ซึ่งทางด้าน ศิริวรรณ พิมพ์จันทร์ พบว่าข่าวของสำนักข่าวไทยยังไม่มีคุณภาพที่น่าพอใจนัก เพราะการผลิตข่าวจะถูกควบคุมโดยผู้บริหารหรือนักการเมืองที่มีอิทธิพล จึงทำให้การนำเสนอข่าวส่วนใหญ่มุ่งสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล หรือบุคคลบางกลุ่ม และข่าวก็ไม่เจาะลึกมากนัก ทางด้านสุชาดา เพ็ชรแก้ว พบว่าการผลิตข่าวในอุตสาหกรรมข่าวนั้น ผู้ประกอบการมักจะเลียนแบบกัน เพื่อให้สอดคล้องกับการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้นได้ อีกทั้งสินค้าข่าวมักปรากฏในรูปแบบตายตัวหรือแบบเดิม ๆ เพราะการผลิตข่าวจะถูกควบคุมโดยผู้บริหาร กฎเกณฑ์ และรูปแบบของแต่ละองค์กร นอกจากนี้ยังเป็นไปให้ทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ เครือวัลย์ ชัชกุล ที่ว่าผู้นำเสนอข่าวคือ หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ซึ่งนโยบายการนำเสนอข่าวจะขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกได้แก่ ระบบการเมือง การควบคุมของกฎหมาย และวัฒนธรรมของสังคม ในขณะที่งานวิจัยของ อรพรรณ มูลจันทร์ (2535) ที่พบว่าปัจจัยที่มีส่วนกำหนดการนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยประกอบด้วยตัวผู้เขียนข่าว (บรรณาธิการข่าว เนื้อหาหน้าข่าว) นโยบายหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านเป้าหมาย ข้อกฎหมาย ขนาดเนื้อที่ ข้อจำกัดด้านเวลา กรอบสังคมและศีลธรรม ข้อเท็จจริง ตลอดช่วงเหตุการณ์ข่าว

3.3 เทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตกับหนังสือพิมพ์

งานวิจัยของ ดนัย หวังบุญชัย (2537) พบว่าบุคลากรผู้ผลิตข่าวมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับปานกลาง โดยอุปกรณ์ที่ใช้เป็นประจำคือ โทรศัพท์สำนักงาน เครื่องคอมพิวเตอร์ วิทยุติดตัว และเครื่องโทรสาร ลักษณะงานที่ใช้บ่อยคืองานทางด้านการ

พิมพ์เอกสาร การสื่อสารระหว่างบุคคล และการเรียกใช้ฐานข้อมูล ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับ ประวุฒิ เพิ่มทรัพย์ (2540) ซึ่งพบว่าผลกระทบการรับนวัตกรรมอินเทอร์เน็ต คือการทำงานของ ผู้สื่อข่าวเปลี่ยนแปลงไป โดยหันมาใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งค้นหาข่าว อีกทั้งทางฝ่ายโฆษณา และฝ่ายศิลป์ยังเรียนรู้การใช้งานอินเทอร์เน็ตเพื่อปรับให้เข้ากับลักษณะงานเดิมที่มีอยู่ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑิรา อินคชสาร (2539) ที่ว่าผู้ผลิตหนังสือพิมพ์หันมาใช้รูปภาพ และกราฟิกในหนังสือพิมพ์ออนไลน์นั้นจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ และการใช้ เทคนิคต่าง ๆ ในการจัดทำหนังสือพิมพ์ออนไลน์ยังไม่เป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิต และยังสามารถ สร้างภาพเคลื่อนไหวได้เหมือนจริงอีกด้วย นอกจากนี้งานวิจัยของ เนลเสน (Nelsen, 1997) ยัง พบว่า ร้อยละ 85 ของนักศึกษาต้องการพจนต์เพจที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีรูปแบบที่ทันสมัย โดยมีสารบัญและดรรชนีประกอบ และพบว่าครึ่งหนึ่งของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ศึกษาทั้งหมด ล้วนแต่มีการออกแบบพจนต์เพจโดยใช้สารบัญและดรรชนีทั้งสิ้น

ทางด้าน กิตติพงศ์ ไทยเจริญ (2541) พบว่าองค์กรสื่อมวลชนไทยได้กำหนด นโยบายที่ให้ความสำคัญกับการรายงานข่าวสารข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น ไม่เพียงแต่ เพื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ด้านความทันสมัยขององค์กรเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีการศึกษา และพัฒนาให้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่ออีกช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ข่าวและข้อมูล รวมทั้งเริ่มทดลอง แนวทางการสร้างรายได้จากพื้นที่โฆษณา ส่วนลักษณะการนำเสนอเนื้อหาจากสื่อหลักมาขึ้นสื่อ อินเทอร์เน็ตยังไม่ได้ปรับเปลี่ยนข้อมูลให้สอดคล้องกับคุณลักษณะการนำเสนอของอินเทอร์เน็ต แต่ในอนาคตลักษณะและรูปแบบการรายงานข่าวและข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต จะได้รับการพัฒนา ให้มีลักษณะเฉพาะที่ สอดคล้องกับสื่ออินเทอร์เน็ตและมีความสะดวกต่อผู้ใช่มากขึ้น เช่น การ รายงานข่าวทันทีที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ เกรียงไกร ทวีโชคกิจเจริญ (2543) ที่พบ ว่าเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ส่วนใหญ่นำมาจากหนังสือพิมพ์ในแบบรูปเล่ม และไม่มีการ ปรับเปลี่ยนเพื่อนำเสนอบนอินเทอร์เน็ต และรายได้หลักของหนังสือพิมพ์ออนไลน์มาจากการ โฆษณา โดยมีรายได้จากการให้บริการฐานข้อมูล รับสมัครสมาชิก และการให้บริการข่าวสาร เฉพาะบุคคล และเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ นรินทร์ นำเจริญ (2545) ที่ว่าการนำ เสนอข้อมูลของหนังสือพิมพ์ออนไลน์นั้นยังคงเนื้อหาเดียวกับหนังสือพิมพ์ที่เป็นกระดาษ หรือมี การปรับแก้เล็กน้อยมาก การนำเสนอผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นเพียงการเพิ่มช่องทางการสื่อสารเท่านั้น และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซิงกาเรียลลี (Zingarelli, 2000) ที่พบว่าการเผยแพร่แหล่งข่าว บนอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างจากแบบดั้งเดิม ทำให้การนำเสนอข่าวไม่น่าสนใจเท่าที่ควร อีกทั้งยัง พบว่าการโฆษณาของแหล่งข่าวที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตกับแบบดั้งเดิมไม่แตกต่างกัน และเป็น

ไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของ ศุจิภา ดวงมณี (2539) ที่ว่าหนังสือพิมพ์ใช้ เวิลด์ ไวด์ เว็บ เพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารมากกว่าการใช้กราฟิก และมัลติมีเดีย โดยต้องมีการอัปเดตข้อมูล ข่าวสารอยู่เสมอ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการออกแบบที่สะดวกต่อการสืบค้นข้อมูลใน เวิลด์ ไวด์ เว็บ ของหนังสือพิมพ์ด้วย นอกจากนี้ กาญจนา กาญจนทวี (2542) พบว่าผู้อ่านจะอ่านหนังสือพิมพ์ ออนไลน์เพื่อความสะดวก เนื่องจากมีการใช้งานอินเทอร์เน็ตอยู่เป็นประจำ ส่วนเนื้อหาที่ผู้อ่าน เปิดรับมากที่สุดคือข่าว รองลงมาคือบันเทิง และข่าวที่อ่านมากที่สุดคือข่าวหน้าหนึ่ง และรองลงมาคือข่าวคอมพิวเตอร์-เทคโนโลยี และข่าวการตลาด ตามลำดับ ซึ่งโดยรวมแล้วผู้อ่านมีความ พึงพอใจในความสดใหม่ของข่าวและการใช้งานง่าย แต่ผู้อ่านร้อยละ 78.2 ยังต้องการให้หนังสือ พิมพ์ออนไลน์มีการ เปลี่ยนแปลงโดยมีรูปแบบการนำเสนอเฉพาะตัว คือนำเสนอข่าวใหม่เสมอใน หนึ่งวัน และนำเสนอข่าวด่วนก่อนหนังสือพิมพ์จะ ตีพิมพ์ พร้อมทั้งมีการนำเสนอลิงค์สู่ข่าวหรือ บทความที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกและกว้างกว่าการเปิดรับจากสื่ออื่น ๆ ด้วย

จากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหนังสือพิมพ์ทั้งรูปแบบสิ่งพิมพ์และรูปแบบ อิเล็กทรอนิกส์หรืออินเทอร์เน็ตนั้น ได้มีผู้ให้ความสนใจและทำวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาและรูปแบบการ นำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ในลักษณะต่าง ๆ จำนวนมาก อีกทั้งยังวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ โดยจำแนกเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ทางด้านต่าง ๆ เช่น เนื้อหาทางด้าน โฆษณา การ ด้านเศรษฐกิจ ด้านกีฬา ด้านการเมือง และด้านบันเทิง เป็นต้น ส่วนทางด้าน การผลิตและนำเสนอข่าวนั้น การนำเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์หลายฉบับมักจะถูกควบคุมโดย ผู้บริหาร และมักจะมีรูปแบบการนำเสนอที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้สอดคล้องกับการแข่งขันกันทาง เศรษฐกิจ และลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ส่วนทางด้าน การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเผยแพร่ สารสนเทศของหนังสือพิมพ์นั้น ปัจจุบันผู้สื่อข่าวมักให้ความสำคัญกับการใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการหาข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต รวมไปถึงการนำเสนอสารสนเทศหนังสือพิมพ์ของ ตนขึ้นเผยแพร่ทางสื่ออินเทอร์เน็ตอีกด้วย ซึ่งในช่วงแรกเป็นการนำเอาข้อมูลข่าวสารที่ นำเสนอทางรูปแบบสิ่งพิมพ์มาเสนอทางอินเทอร์เน็ตอีกรูปแบบหนึ่งเท่านั้น แต่เมื่อเทคโนโลยีได้มี การพัฒนาก้าวหน้ามากขึ้น จึงได้เกิดการพัฒนาการนำเสนอข่าวให้ทันต่อเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น โดยมีการเปลี่ยนแปลงข่าวให้ใหม่อยู่เสมอ และยังมีการเชื่อมโยงไปยังแหล่งข่าวหรือบทความ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้อ่านได้ข้อมูลที่กว้างขวางมากขึ้น

จากเหตุผลต่าง ๆ ข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจเกี่ยวกับการเผยแพร่สารสนเทศของหนังสือพิมพ์ ซึ่งปัจจุบันหนังสือพิมพ์แทบทุกรายชื่อมักให้ความสำคัญกับการเผยแพร่สารสนเทศของตนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตควบคู่กับการเผยแพร่ในรูปแบบสิ่งพิมพ์ด้วยแทบทั้งสิ้น ซึ่งในการนำเสนอสารสนเทศของหนังสือพิมพ์แต่ละรายชื่อผ่านทางอินเทอร์เน็ตนั้น ย่อมมีความแตกต่างในด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ให้ข้อเสนอแนะ ให้ความบันเทิง และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของหนังสือพิมพ์แต่ละรายชื่อ และยังมีความหลากหลายในด้านรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอในลักษณะข้อความ ภาพประกอบ ข้อความและภาพประกอบ ภาพเคลื่อนไหว และการเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลอื่น นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบอื่นที่มีอยู่บนเว็บไซต์ เช่น บริการอีเมล บริการดาวน์โหลด ร่วมแสดงความคิดเห็น และบริการข่าวย้อนหลัง เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าจะประโยชน์แก่ทั้งผู้ที่สนใจ และเป็นแนวทางในการเผยแพร่สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตแก่หน่วยงานที่สนใจได้อีกด้วย